

MAGYAR AFRIKA TÁRSASÁG
AFRICAN-HUNGARIAN UNION

AHU MAGYAR AFRIKA-TUDÁS TÁR
AHU HUNGARIAN AFRICA-KNOWLEDGE DATABASE

MADAT Hírlevél, 11. szám, 2010. március 31.
(periodika)

Eredeti közlés/Original publication:

Direct Mail (kb. 1200 címre / to about 1200 addresses)

Elektronikus újraközlés/Electronic republication:

AHU MAGYAR AFRIKA-TUDÁS TÁR – 000.000.651

Dátum/Date: 2013. július 22. / July 22.

Az elektronikus újraközlést előkészítette

/The electronic republication prepared by:

B. WALLNER, Erika és/and BIERNACZKY, Szilárd

Hivatkozás erre a dokumentumra/Cite this document

(a szerzők) MADAT Hírlevél, 11. szám, 2010. március 31., *AHU MATT*, 2013, **pp. 1–67. old.**, No. 000.000.651, <http://afrikatudastar.hu>

Eredeti forrás megtalálható/The original source is available:

Az Afrikai Kutatási és Kiadási Program Elektronikus Archívumában

Kulcsszavak/Key words

magyarországi afrikai programok információi, beszámolók programokról, BALOGH Sándor Maliból, Dél-Afrika hagyományos és modern történelme, Africa: 1960–2010–2060, TORDAY Emil konferencia, Aaron C. HODZA (Zimbabwe) posztumusz tanulmánya, új könyvek: Afrika – Ma (CSIZMADIA Sándor – TARRÓSY István szerk.), SÁSKA László kiadatlan írásai, a magyar afrikanisztika válogatott bibliográfiája (BIERNACZKY Szilárd), information of African program in Hungary, reporting programs, Sándor BALOGH's message from Mali, Traditional and modern history of South Africa, Conference on Emil TORDAY, posthumous study by Aaron C.

HODZA (Zimbabwe), new books: Africa – Today (ed. by Sándor CSIZMADIA and István TARRÓSY), unpublished writings by László SÁSKA, selected bibliography of Hungarian African studies (Szilárd BIERNACZKY)

AZ ELSŐ MAGYAR, SZABAD FELHASZNÁLÁSÚ, ELEKTRONIKUS, ÁGAZATI SZAKMAI KÖNYV-, TANULMÁNY-, CIKK- DOKUMENTUM- és ADAT-TÁR/THE FIRST HUNGARIAN FREE ELECTRONIC SECTORAL PROFESSIONAL DATABASE FOR BOOKS, STUDIES, COMMUNICATIONS, DOCUMENTS AND INFORMATIONS

* magyar és idegen – angol, francia, német, orosz, spanyol, olasz és szükség szerint más – nyelveken készült publikációk elektronikus könyvtára/writings in Hungarian and foreign – English, French, German, Russian, Spanish, Italian and other – languages

* az adattárban elhelyezett tartalmak szabad megközelítésűek, de olvasásuk vagy letöltésük regisztrációhoz kötött/the materials in the database are free but access or downloading are subject to registration

* Az Afrikai Magyar Egyesület non-profit civil szervezet, amely az oktatók, kutatók, diákok és érdeklődők számára hozta létre ezt az elektronikus adattári szolgáltatását, amelynek célja kettős, mindenekelőtt sokoldalú és gazdag anyagú ismeretekkel elősegíteni a magyar afrikanisztikai kutatásokat, illetve ismeret-igényt, másrészt feltárni az afrikai témájú hazai publikációs tevékenységet teljes dimenziójában a kezdetektől máig./The African-Hungarian Union is a non-profit organisation that has created this electronic database for lecturers, researchers, students and for those interested. The purpose of this database is twofold; on the one hand, we want to enrich the research of Hungarian Africa studies with versatile and plentiful information, on the other hand, we are planning to discover Hungarian publications with African themes in its entirety from the beginning until the present day.

MADAT HÍRLEVÉL

Az újjáalakult

MAGYARORSZÁGI AFRIKA–DÉL-AFRIKA TÁRSASÁG

tagjainak figyelmébe!

összeállítja: Biernaczky Szilárd, Búr Gábor, T. Horváth Attila, Világi Dávid és György Zsombor

elektronikus levelezés: info@munduspress.hu, burgabor@t-online.hu,
afurika@freemail.hu, dudi55@freemail.hu, gyorgy.zsombor@mno.hu

A MADAT Hírlevél jelenleg mintegy ... e-mail címre jut el.

1. szám: Budapest, 2008. május 19.
2. szám: Budapest, 2008. május 26-28.
3. szám: Budapest, 2008. június 1. (pótértésítés)
4. szám: Budapest, 2008. június 16.
5. szám: Budapest, 2008. július 2.
6. szám: Budapest, 2008. július 4.
7. szám: Budapest, 2008. július 28.
8. szám: Budapest, 2008. augusztus (*nem készült el*)
9. szám: Budapest, 2009. szeptember 16.
10. szám: Budapest, 2009. október 26
- 11. szám: Budapest, 2010. március 31.**

(az előző számokat kérésre megküldjük)

FELHÍVÁS ÉS MEGJEGYZÉS

- *Várjuk tagjaink továbbítandó értesítéseit, üzeneteit, információit.*
 - *Késedelmesen érkezett információkat csak késedelmesen tudunk továbbítani*
-

TÁJÉKOZTATÁS

= A MADAT Hírlevél felfejlesztésére, illetve a MADAT HONLAP előkészítésére szerkesztő bizottság alakult. BIERNACZKY Szilárdhoz és BÚR Gáborhoz a következő tagok csatlakoztak:

- T. HORVÁTH Attila Afrika-kutató, szuahéliista, a MADAT szervező titkára
- VILÁGI Dávid negyedéves történész egyetemi hallgató (ELTE BTK)
- GYÖRGY Zsombor Afrika-szakértő, újságíró (Magyar Nemzet)

= A Hírlevél további gazdagításának és a leendő társasági honlap elkészítésének, illetve gondozásának ellátásához további tagtársaink csatlakoztak:

- DOMBOVÁRI Ádám PhD hallgató (ELTE BTK)
- KÁRMÁN Mariana PhD hallgató (Pázmány Egyetem)
- MÉSZÁROS Zsolt egyetemi hallgató (ELTE BTK)
- TÓTH Norbert (MTA Etnikai és Nemzeti Kisebbségkutató Intézet)

További tagjaink, levelezőpartnereink aktivizálódására számítunk.

= Tájékoztatjuk továbbá a MADAT tagságát és levelezőpartnereinket, hogy a Társaság 2007 májusában 5 évre megválasztott elnöksége (utóbb az elnökség még három tagot kooptált a maga soraiba) a következő kollégákat foglalja magába:

tiszteletbeli elnökök:

Beck Tamás v. külkereskedelmi miniszter, c. főiskolai tanár,

Csóti György villamosmérnök, v. országgyűlési képviselő, médiaszereplő,

Pócs Tamás akadémikus, emeritus egyetemi professzor,

elnök: Biernaczky Szilárd PhD., ny. egy. docens, könyvkiadó

társelnök: Balázs Judit egy. tanár (immár kairói vendégprofesszorságából hazatért)

főtitkár: Búr Gábor, habilitált doktor, egy. docens, ELTE BTK Történeti Intézet

szervező titkár: T. Horváth Attila PhD, könyvtáros

elnökség tagjai:

Diósi András vízügyi mérnök, Környezetvédelmi Min.,

Gergely András v. nagykövet, egy. tanár, ELTE BTK Történeti Intézet,

Kanizsay Endre c. egy. tanár, nemzetközi agrárszakértő, SZIE Trópusi Tanszék,

Morenth Péter Afrika-kutató, Lesotho tb. konzulja,

Oláh Lajos helyettes államtitkár, Környezetvédelmi Min.,

Suha György PhD, Afrika-kutató, nagykövet, Gambia képviselője (UNIDO),

Szabó Loránd egy. adjunktus, PTE BTK Újkortörténeti Tanszék,

Szedlacskó Zoltán közgazdász, nemzetközi gazdasági szakértő,

Tarrósy István PhD., PTE Politikai Tanulmányok Tanszék,

Vojnits András ny. zoológus kutató, tanár.

= A MADAT elsődleges céljának az afrikai földrész mélyebb és sokoldalú megismerését, és ennek jegyében a hazai afrikanista szakmai műhelyek együttműködését, koordinálását szeretné elősegíteni, nem feledkezve meg természetesen a minden oldalú fejlődés húzó ágazatáról, a gazdaságról sem. Ennek jegyében várja tagjai sorába az érdeklődőket.

A belépési nyilatkozatot kérésre postán megküldjük, és postán kérjük visszaküldeni.

= Kérjük a MADAT tisztelt tagjait, hogy a 2008. és 2009. évi elmaradt és 2010. évi tagdíjukat (rendes tagoknak: évi: 2500.- Ft., diákoknak: évi 800.- Ft.) szíveskedjenek átutalni a folyószámlánkra (K&H Zrt. 10400872–00021679–00000007).

A Társaság – különös tekintettel jelenlegi anyagi helyzetére (eddig költségeit a Mundus Kiadó fedezte) – minden túlfizetést, adományt szívesen fogad!

FELHÍVÁS

Kit érdekel ma Afrika Magyarországon?

Ha van barátaid vagy kollégáid között olyan, akit valamilyen oknál fogva, valamilyen szempontból érdekel az afrikai kontinens, szeretne bekapcsolódni a hazai Afrika-szervezetek életébe, küldd el nekünk a címét, telefonszámát és az e-mail címét, és mi megküldjük a számára a MADAT Hírlevél számait, amely mindenről értesít!

H i r d e t é s i l e h e t ő s é g e k

1. A MADAT Hírlevélben lehetőség nyílik hirdetéseket elhelyezni az alábbi feltételek mellett:

= a hirdető tudomásul veszi, hogy a Hírlevelet jelenleg már több mint 1000 címre küldjük ki, de a címlistánk napról napra nő,

= a címlistán szereplők egyképpen Afrika iránt érdeklődő személyek: kétharmad részben szakemberek vagy nonprofit szervezetek aktív közreműködői, egyetemi oktatók, kutatók, a gazdasági élet szereplői, egyharmad részben egyetemisták vagy PhD. hallgatók,

= a Hírlevél periodika, vagyis rendszertelenül jelenik meg, bár az eddigi gyakorlat szerint havonta többször is kiküldésre kerül,

= A hirdetéseket megismételve (akár többször ismételve) is módunkban áll megjelentetni,

= lehetőség van egyszerű gépelt szövegű, de megszerkesztett, grafikus, sőt színes elemekkel ellátott hirdetéseket is továbbítani (utóbbiakat célszerű pdf-ben megküldeni a számunkra),

= a hirdetések elhelyezéséért cserében szerény költségtérítésre tartunk igényt: A/4 oldalnyi hirdetés elhelyezéséért (minden megkezdett oldalért) az alábbi összeget kérjük

= 8000.- Ft. + 20 % ÁFA (non-profit szervezetek számára, külön kéreésre, kedvezményt biztosítunk)

KÖNYVEK

FELHÍVÁS A MAGYARORSZÁGI AFRIKA-ÉRDEKELT SZERVEZETEK IRÁNYÍTÓIHOZ

- oktatási, tudományos és kulturális centrumok
 - vállalkozások
 - politikai–diplomáciai, gazdasági és kereskedelmi kapcsolatokat fejlesztő állami és más intézmények
 - oktatási–tudományos és kulturális kapcsolatokat fejlesztő intézmények
 - karitatív és baráti társaságok, egyesületek, alapítványok
- Tisztelt leendő Partnerünk!

Az *ELTE BTK Új- és Jelenkori Tanszéke* mellett működő *Afrikai Kutatási és Kiadási Program* a Magyarországi Afrika–Dél-Afrika Társasággal, illetve a *Mundus Magyar Egyetemi Kiadóval* együttműködve a következő rangos és szép kiállítású (illusztrált) afrikai témájú kiadványokat tervezi megjelentetni részben még az idei évben, részben a jövő év elején az Oktatási és Kulturális Minisztérium anyagi segítségével:

HAGYOMÁNYOS KULTÚRÁK A MODERN AFRIKÁBAN – sorozat
(3–8. kötet)

1. FÜSSI NAGY Géza: *Etnokulturális folyamatok Kelet-Afrikában* (össze-
gyűjtött tanulmányok, posztumusz kiadvány), kb. 340 old. (800 példány) (3)
2. BÚR Gábor: *Afrika-történeti tanulmányok*, kb. 300 old. (800 példány) (4)
3. BIERNACZKY Szilárd: *Az afrikai népek szájhagyományai*. Adalékok az
Európán kívüli kultúrák szóművészetének vizsgálatához, kb. 580 old. (800 pél-
dány) (5)
4. VOIGT Vilmos: *Today's African Folklore – as seen from Hungary* (col-
lected studies, angol nyelven), kb. 180 old. (600 példány) (6)
5. *Afrikakutatás 2005–2007*. A budapesti Afrikai Kutatási és Kiadási Prog-
ram évkönyve, kb. 650–700 old. (1000 példány) (7)
6. DORNBACH Mária: *Obi, a gőgös kókuszdió*, Kubai joruba mítoszok és
mesék (800 példány) (8)

A megjelenő kötetek részben oktatási célokat szolgálnak majd, másik ré-
szük könyvárusi forgalomba kerül, de jelentős mennyiségben jut el elképze-
léseink szerint hazai döntéshozók, a sokoldalú afrikai–magyar kapcsolatok-
ban érdekelt hazai és külföldi szakértők, illetve vállalkozók kezébe is.

E kötetekben széleskörű lehetőséget adunk arra, hogy az afrikai/afrika-
nisztikai vonatkozású oktatás, tudomány, kultúra, gazdasági-kereskedelmi és
más kapcsolatok területén tevékenykedő, illetve karitatív feladatokat ellátó
magyarországi szervezetek, vállalatok, hivatalok PR-anyagokat helyezzenek

el szerény díjazás fejében. Mégpedig a kölcsönös megismerés, megismertetés (részben külföldi partnerek tájékoztatása) céljából.

Különösképpen az *Afrikakutatás 2005–2007* évkönyvre hívjuk fel a figyelmet, amelyben programunk a PR-anyagokkal egy időben egy magyarországi afrikai adattárat, afféle kikicsodát/mimicsodát kíván közreadni.

Tájékoztatjuk az érdeklődőket, hogy a PR-anyagoknak a felsorolt kötetekben való elhelyezése a következő költségvonzattal jár (valamennyi kiadvány B/5 formátumban jelenik meg, csak egész oldalas közleményt tudunk hirdetés céljára elfogadni):

PR-anyag elhelyezése

A) az 5. kötetben

e g y o l d a l t e r j e d e l e m :
fekete–fehér: 40 000.- Ft. + ÁFA
színes: 80 000.- Ft. + ÁFA
m i n d e n t o v á b b i o l d a l :
fekete–fehér: 30 000.- Ft. + ÁFA
színes: 60 000.- Ft. + ÁFA

B) az 1–4. és 6. kötet bármelyikében

e g y o l d a l t e r j e d e l e m :
fekete–fehér: 30 000.- Ft. + ÁFA
színes: 70 000.- Ft. + ÁFA
m i n d e n t o v á b b i o l d a l :
fekete–fehér: 25 000.- Ft. + ÁFA
színes: 55 000.- Ft. + ÁFA

C) a 4. kötetben (angol nyelvű kiadvány!)

(a PR-anyagok szövegének fordítását szükség esetén külön díjazásért vállaljuk)

e g y o l d a l t e r j e d e l e m :
fekete–fehér: 30 000.- Ft. + ÁFA
színes: 70 000.- Ft. + ÁFA
m i n d e n t o v á b b i o l d a l :
fekete–fehér: 25 000.- Ft. + ÁFA
színes: 55 000.- Ft. + ÁFA

D) Speciális kedvezményes ajánlat: az 1–3. és 5–6. kötetben, összesen tehát öt felületen

e g y o l d a l t e r j e d e l e m :
fekete–fehér: 125 000.- Ft. + ÁFA
színes: 250 000.- Ft. + ÁFA
m i n d e n t o v á b b i o l d a l :

fekete-fehér: 100 000.- Ft. + ÁFA

színes: 200 000.- Ft. + ÁFA

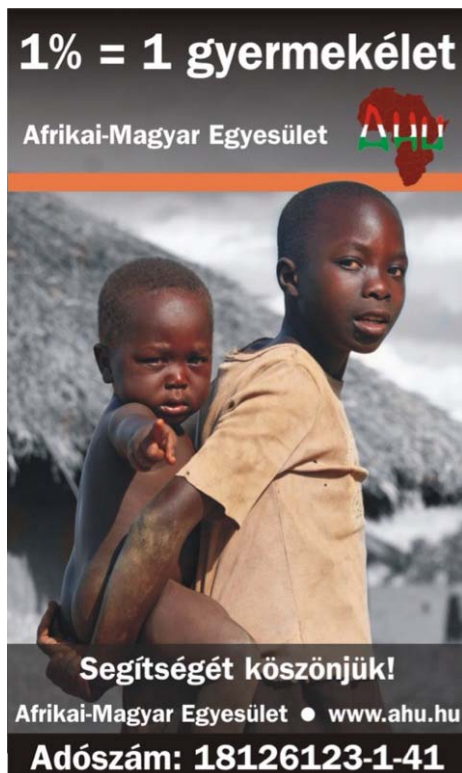
A kötetek országsszerte kapható lesznek a könyvesboltokban (terjesztői partnereink többek között: Libri Könyvkereskedelmi Kft., Lira Könyv Zrt., Alexandra/Pécsi Direkt Kft., Könyvtárellátó Nonprofit Kft., Pult/Anima Kft., Ababook Kft., Scythia Kft., Saxum Bt. stb.)

CIVIL SZERVEZETEKNEK KÜLÖN KÉRÉSRE TOVÁBB KEDVEZ- MÉNYEKET BIZTOSÍTUNK.

Tájékoztatjuk leendő hirdetőinket, hogy a PR-anyagok elhelyezésével kapcsolatos szervezési-pénzügyi feladatokat a MADAT titkársága, illetve a MUNDUS Kiadó látja el. Továbbá arról is, hogy megrendelésük esetén szerződést küldünk minden leendő partnerünk számára. Már is jelezzük, hogy a szerződés szerint kölcsönösen elfogadott díjakat az egyes kötetek nyomdába adásakor számlázzuk le (megjelenés a nyomdába adást követően 4–6 héttel).

További tájékoztatás: Biernaczky Szilárd, B. Wallner Erika, Krizsa Márta,
tel.: 303–5091, fax: 333–5378, e-mail: info@munduspress.hu

TARTALOM

TÁJÉKOZTATÁS LEZAJLOTT PROGRAMOKRÓL, RENDEZVÉNYEKRŐL, ESEMÉNYEKRŐL

- 100 év azonosság – 100 év változásd. Torday Emil nyomában Kongóban
 - Madagaszkári úti beszámoló
 - Afrikai dobosok a Tűzraktér-ben
 - Egyiptomi Hét
 - Kincses Núbia
 - Afro-magyar közösségi találkozó
 - Misszió Kongóban (Afrikáért Alapítvány
 - Afrika Klub a Ráday utcában
-

AZ AHU Hírleveléből

- Aláírásra került a magyar–dél-afrikai gazdasági együttműködési megállapodás
- Afrikai expedíció a kék vércsék nyomában
- Afrika és az arab világ felé nyithat Magyarország
- 2011-ben visszatér Maliba a Budapest–Bamako
- Gibril Dean Magyarországon indul a választáson
- Vitorlás verseny Afrika körül magyar szervezésben

-
- Előzetes

*ÉRTESÍTÉSEK SORON KÖVETKEZŐ PROGRAMOKRÓL,
RENDEZVÉNYEKRŐL,
BEMUTATKOZÁSOK, INFORMÁCIÓK*

- Bemutakozás (AROWOLO Bernadett)
- Balogh Sándor e-mailje Maliból
- Dél-Afrika hagyományos és modern történelme (kollokvium, 2010. április 24., ELTE BTK)
- A vizualitás antropológiája
- Africa: 1960–2010–2060. A Century (Re)visited: What Next?
- Nemzetközi konferencia Torday Emil Munkássága jegyében 2011-ben
- Aki nem tudná? (A Néprajzi Múzeum honlapjáról)

TANULMÁNYOK, ÍRÁSOK, JEGYZETEK

- Aaron C. Hodza: A főnök feleségének hagyományos szerepe

DISSZERTÁCIÓK, SZAKDOLGOZATOK, ÉVFOLYAMDOLGOZATOK

- Szakdolgozat megvédése a PTE-n
- Szakdolgozat megvédése az ELTE-n

TEREPEN

*ÚJ(ABB) KÖNYVEK, ÚJ(ABB) PUBLIKÁCIÓK, ÚJ(ABB) SZAKMAI
HANGZÓ ANYAGOK*

- Afrika Ma – tradíció, átalakulás, fejlődés
- Útkeresők (Kubassek János monográfiája)
- Nagyenyedtől az egyenlítőig (Sáska László kiadatlan írásai)

DOSSZIÉ

- Listowel Judit 1903–2003

ARCHÍVUM

▪ Magyar afrikanisztika – válogatott bibliográfia 2000–2010

(Balázs Judit, Biernaczky János, Biernaczky Szilárd, Búr Gábor, Dornbach Mária, Földessy Edina, Füssi Nagy Géza, Görög-Karády Veronika, Kecskési Mária, Kicsindi Edina, Kovács Máté, Krizsán László, Kubassek János, Kun Tibor, Lugosi Győző, Pócs Tamás, Régi Tamás, Sárkány Mihály, Sebestyén Éva, Szabó Loránd, Szalay Miklós, Tarrósi István, Török László, Voigt Vilmos, Vojnits András, Zempléni András)

TÁJÉKOZTATÁS LEZAJLOTT PROGRAMOKRÓL, RENDEZVÉNYEK- RŐL, ESEMÉNYEKRŐL

100 ÉV AZONOSSÁG, 100 ÉV VÁLTOZÁS. TORDAY EMIL NYOMÁBAN KONGÓBAN 2010. február 5–28.

(A szerk. megjegyzése: *A jeles eseményről beszámolót várunk a munkában részt vevő kollégáktól, de akár mások észrevételeit is szívesen közreadjuk!*)

Kedves Tagtársak,
Tisztelettel hívunk Benneteket a Torday-Kongó kiállítás megnyitójára.
Üdvözlettel,
Ildikó

A Néprajzi Múzeum és a kiállítás alkotói: Szilasi Ildikó, antropológus, Lóránt Attila, fotográfus, Reisinger Dávid, operatőr tisztelettel meghívják Önt a *100 év azonosság, 100 év változás. Torday Emil nyomában Kongóban* című kiállításra.

Időpont: 2010. február 5., 18 óra

Helyszín: Néprajzi Múzeum, aula (1055 Budapest, Kossuth Lajos tér 12.)

A kiállítás 2010. február 6. és február 28. között tekinthető meg hétfő kivételével naponta 10–17 óra között, illetve 2010. március 1. és március 4. között naponta 10–20 óráig.

„Rajtunk a sor, hogy aki annyit dolgozott s annyi fáradhatatlan munkás esztendőtt áldozott a magyar tudományosság hírnevéért, írt, szónokolt és cselekedett szomorú sorsra jutott hazájáért, hogy barátokat szerezzen nekünk a

nagyvilágban, kegyelettel őrizzük meg emlékét.” – írta: Halász Gyula, Torday Emilről (Halász Gyula: Öt világrész magyar vándorai, 1936)

Torday Emil (1875–1931) Afrika-kutató 1900–1909 között három jelentős kutatóutat bonyolított le a Kongó-medencében. Utolsó útjának 100. évfordulóján, 2009 nyarán expedíció indult a Kongói Demokratikus Köztársaságba, hogy Torday Emil egykori útvonalának egy részét bejárja.

Az expedíció sikeresen eljutott azokhoz a népcsoportokhoz és helyszínekre, ahol Torday legkiemelkedőbb kutató- és gyűjtőmunkáit végezte. Az expedíciót Lóránt Attila fotográfián, Reisinger Dávid mozgóképen dokumentálta. Szilasi Ildikó, a csapat vezetője antropológusként tett megfigyeléseket valamint tárgyi gyűjtőmunkát végzett Charles Ngwabwanyi Kunda, kongói antropológus közreműködésével.

A 100 év azonosság, 100 év változás. Torday Emil nyomában Kongóban című kiállítás tartalmát Torday Emil 20. század eleji kutató útjain valamint a 2009 nyarán megvalósult Torday–Kongó Expedíció során készített dokumentációk és fotográfiák adják. A kiállítás témáit magas művészeti szintű archív és jelenkori fotográfiák, rövidfilmek, tárgy illusztrációk és szöveggyűjtemények teszik tartalmassá.

A kiállításból a néző képet kaphat Torday Emil életéről, munkásságáról. Megértheti, miért volt kiemelkedő és újító szemléletű kutató a maga korában. Bepillantást nyerhet a kongói Kuba Királyságba, a busongó; bunda; lele népcsoportok kultúrájába vagy a boszorkánybörtönbe. Megtudhatja, miért titkos a pendé művészet, és hogy vajon ki a legjobb Gitenga. A kiállítás megtekintése során a látogató mindezt 100 év távlatából teheti meg, a Kongói Demokratikus Köztársaság Belgiumtól való függetlenné válásának 50. évfordulóján.

Tudjon meg többet a kiállításról és a Torday–Kongó Projektéről a www.kongoexpedicio.hu weboldalon.

MADAGASZKÁRI ÚTI BESZÁMOLÓ

2010. február 12.

Az Afrika Magyar-Egyesület székháza

Budapest, 1139 Visegrádi utca 9,

Bolgár László és felesége a Madagaszkári Iskolatámogatás programjának célintézményében, a Fananana – Ambositrakely Általános Iskolában járt, ahol találkozott a támogatási program diákjaival, átadta az AHU ajándékait, és gazdag fotódokumentációt készített. Ennek alapján nemcsak az iskoláról és az afrikaiak igen szerény helyzetéről támadhattak benyomásaink, hanem Madagaszkár különleges flórájából és faunájából, természetei különlegességeiből is ízelítőt kaphattunk. (B.Sz.)

TŰZRAKTÉR

2010. március 5., este 8.00

1061 Budapest, VI. kerület, Hegedű utca 3. (Zeneakadémia, Kéttan-nyelvű Általános Iskola)

Web: www.tuzrakter.hu

E-mail: tuzraktar@gmail.com

Pince – Djembe Jam Session

AFRIKAI DOBOSOK – GARANTÁLTAN EREDETI AFRIKAI RITMUSOK

(A Gergely András értesítése)

EGYIPTOMI HÉT

2010. március 8–12.

(információ érkezett: A. Gergely Andrástól, reméljük, hogy akad majd olyan résztvevő, aki az eseménysorozatról beszámol hírlevelünk számára)

From: **ZsKF – PR- és Marketing Centrum** <noreply@zskf.hu>

Date: 2010/3/2

Subject: Meghívó - Egyiptomi Hét 2010

To: andrasgergelya@gmail.com

Kedves Kollégák!

Az Egyiptomi Arab Köztársaság Nagykövetsége, a Zsigmond Király Főiskola és az Afrikai Magyar Egyesület közös szervezésében 2010. március 8. és 12. között „Egyiptomi Hét 2010” címmel kulturális eseménysorozatot szervezünk, melynek keretében öt napon keresztül gazdag programmal várjuk az érdeklődőket.

Kérjük, hogy részvételükkel és hallgatóik érdeklődésének felkeltésével, a programok ajánlásával segítsék a hét sikerét.

Kérjük jelezzék a hallgatóknak, hogy az előadásokon résztvevők között pályázatot hirdetünk meg, melynek keretében 1 hetes egyiptomi utazást nyerhetnek.

A rendezvénysorozat ünnepélyes megnyitására 2010. március 8-án kerül sor, ahol megnyitó beszédet mond Öexc. Aly EL-Hefny, egyiptomi nagykövet. A megnyitót állófogadás követi, melyre meghívást kapnak a Budapesten akkreditált diplomáciai testület, az oktatási tárca, valamint a társ-oktatási intézmények képviselői, a ZSKF partnerei, oktatói, munkatársai.

Az este folyamán a Khalifa együttes szolgáltat kulturális műsort, illetve az épületben papirusz, érme és festménykiállítás várja a vendégeket.

Időpont:

2010. március 8., 16.00 – Egyiptomi–magyar kapcsolatok előadás (D épület, 105. terem) 18.00 – Fogadás (A épület)

Minden érdeklődőt szeretettel várunk!

Regisztráció:

egyptianweek@zskf.hu (Szilágyi Ágnes és Budai Kristóf)

További információ:

www.zskf.hu

egyptianweek@zskf.hu

KINCSES NÚBIA

2010. március 10.

(értesítés e-mailen március elején érkezett, örülnénk, ha valaki beszámolna két kollégánk filmbemutatójáról)

Kedves érdeklődők!

Folytatódik az AFRIKAI-MAGYAR EGYESÜLET szervezésében elindított Afrimázs filmklub!

A következő vetítést március 10.-én, szerdán, délután 18:00 órai kezdettel tartjuk, az Afrikai-Magyar Egyesület székházának előadótermében (cím: 1132 Budapest, Visegrádi utca 9.). A márciusi filmklubban a Kincses Nubia című, Szudánban forgatott filmet vetítjük le.

Meghívott vendégeink az alkotók:

Tóth Gábor, a Hír Televízió Külpolitikai Rovatvezetője és György Zsombor újságíró.

Minden kedves érdeklődőt szeretettel várunk!

A belépés díjtalan!

Az Afrimázs filmklubot az Afrika-Holding Zrt.támogatja!

AFRO-MAGYAR KÖZÖSSÉGI TALÁLKOZÓ

(2010. március 25., 04:24)

2010. március 28.

(az eseményről az AHU honlapjáról értesültünk, örömiünkre szolgálna, ha volna önkéntes jelentkező, aki beszámolót írna róla nekünk)

Időpont: 2010. március 28. vasárnap, 16 óra

Helyszín: Savannah Afrikai étterem

MEGHÍVÓ

Szeretettel várunk Téged és Családodat az Ebony Afrikai Egyesület március havi Afro-Magyar közösségi találkozására.

Időpont: 2010. március 28. vasárnap, 16 óra

Helyszín: Savannah Afrikai étterem

(H-1066 Budapest, Teréz krt. 36., bejárat a Dessewffy utca felől)

Program:

- Rövid beszámoló az egyesület márciusi munkájáról és eredményeiről
- A hamarosan induló projektek ismertetése
- A 2010 évre tervezett kulturális programok, rendezvények vázolása
- Tagok, önkéntesek toborzása
- Az elhangzottakkal kapcsolatos vélemények, ötletek megbeszélése

A megbeszélés után ismerkedés, kötetlen beszélgetés, afrikai háttérzene.

Szeretettel várunk mindenkit!

Bővebb információ:

www.ebony.mlap.hu

e-mail: info@ebony.hu

tel: +36 20/ 94 62 731

+36 20/ 80 82 444

+36 20/255 77 07

INVITATION

We cordially invite you and your family
to Ebony African Organization's Monthly Afro-Hungarian Community Meeting.

Date: Sunday, 28th March 2010, 4pm

Venue: Savannah African Restaurant

(H-1066 Budapest, Teréz krt. 36., entrance from Dessewffy street)

Program:

- Short report on Ebony's activities and achievements in March 2010
- Review of the shortly starting projects

- Introduction of the cultural programs and events planned for 2010
- Recruitment of new members, volunteers
- Discussing ideas, opinions

After the discussion, free interaction, a great chance to get to know one another with African music in the background.

Your presence will be highly appreciated!

Further information:

www.ebony.mlap.hu
e-mail: info@ebony.hu
tel: +36 20/ 94 62 731
+36 20/ 80 82 444
+36 20/255 77 07

MISSZIÓ KONGÓBAN (AFRIKÁÉRT ALAPÍTVÁNY)

(az értesítés e-mailen érkezett március végén, reméljük, hogy akad valaki a résztvevők között, aki beszámol az eseményről)

MEGHÍVÓ

Segélyezés Afrikában – másképpen

VETÍTÉSES BESZÁMOLÓ A FÉLÉVES KONGÓI MISSZIÓRÓL

Alexandra Pódium, 2010. április 7., 19 óra

(Alexandra Könyvesház, 1055 Budapest, Nyugati tér 7.)

2010. április 7-én, 19 órakor France Mutombo, az Afrikáért Alapítvány vezetője és felesége, Angelika fotó- és videóvetítéssel egybekötött beszámolót tart féléves kongói missziójuk eredményeiről, tapasztalatairól, élményeiről az Alexandra Pódiumon.

A beszélgetésen részletesen beszámolnak a hat hónap során végzett munkájukról, a kongói mindennapokról, társadalomról, oktatási és szociális helyzetről szerzett tapasztalataikról, valamint bemutatják az alapítvány elkövetkező évekre kitűzött céljait és projektjeit.

„A bevezetett reformok, a fejlesztések és a szemléletváltás elindítása még hatékonyabbá teszi majd a magyar támogatást, és színvonalasabbá az iskola és az árvaház működését. A misszió által új korszak nyílt meg az alapítvány életében, biztos alapokon nyugvó, hosszú távú stabil működés vált

lehetővé.” – foglalta össze hazatérésekor France a féléves kongói misszió eredményeit.

France és Angelika két és fél éves kisfiukkal, Olivérrel hat hónapot töltöttek Kongóban, hogy a helyszínen folytassák a főváros, Kinshasa egyik szegénynegyedében magyar támogatásokból épített és fenntartott általános és középiskola, valamint árvaház vezetésében beindított reformokat, megerősítsék a két intézményt, s előkészítsék a különböző nemzetközi szervezetekkel közösen beindítandó jövőbeli projekteket.

A beszélgetés alkalmával a következő kérdésekre is választ kaphat:

Mi az igazi segítség az afrikaiaknak?

Az Afrikába érkező segélyszállítmányok miért nem elegendők a helyzet megváltoztatásához?

Mit nyújthatnak az európaiak az afrikaiaknak, és mit adhat Afrika Európának?

Mit jelent a havi 2500 forintnyi adomány?

Hogyan lehet havi 2500 Ft-os támogatásból minőségi segélyezést nyújtani?

Hogyan lehet boldogulni Afrikában?

Hogyan végzett karitatív munkát egy vegyes házaspár (kongói–magyar házaspár) Kongó szegénynegyedében?

Az előadást moderálja Papadimitriu Athina színésznő.

Minden kedves érdeklődőt, támogatót, önkéntest és Afrika-barátot szeretettel várunk 2010. április 7-én, 19 órakor az Alexandra Pódiumon Segélyezés Afrikában – másképp című beszélgetésen!

www.afrikaert.hu

afrikaert@afrikaert.hu

AFRIKÁÉRT ALAPÍTVÁNY

Nemzetközi Fejlesztési és Humanitárius Szervezet

1054 Budapest, Garibaldi u. 3. II/1/a – Tel.: 0036-1/332–1054 – mobil: 0036-20/262–1032 – Adószám: 1869169-1-43 – Bankszámlaszám: 11713005–20378846

AFRIKA KLUB A RÁDAY UTCÁBAN

Helyszín: Ráday Könyvesház (Ráday utca 27.)

Időpont: 2010. 02. 19. (péntek) 13.00–15.30

Népes hallgatóság körében, amelynek soraiban a szerzők is ott ültek, került sor a pécsiek újabb jeles vállalkozásának, az *Afrika Ma* kötetnek a bemutatására és megvitatására (a kötet bemutatását lásd a könyvismertetések között!). Igen élénk és sokoldalú, tanulságos vita alakult ki a kötet két szerkesztője,

Tarrósy István és Csizmadia Sándor irányításával. A felszólalások zömükben a hazai afrikanisztika helyzetét feszegették, örömmel üdvözölve mindeneke-lőtt az immár második jeles pécsi tanulmánykötetet napvilágra kerülését, másrészt azt a tényt, hogy a Pécsi Tudományegyetem szenátusa jóváhagyta a Pécsi Afrika Centrum megalakítását, éppen a kötetek két szerkesztőjének a vezetésével. (B. Sz.)

ELŐZETES

Következő számainkban adunk összefoglalót és tesszük közzé az események pontosan adatolt krónikáját a következő témákat, rendezvényeket illetően:

- = az **Afrikai-Magyar Egyesület** sokrétű tevékenysége – többek között: Szerencs Summit 2008 és 2009, Torday-Expedíció, Afrimázs filmklub vetítései (kérjük ehhez az Egyesület vezetősége, illetve Szilasi Ildikó koordinátor hat-hatós segítségét)
- = A Magyar Írószövetség székházában megrendezett **Afrika hangjai** elő-adássorozatról (kérjük ehhez a programot szervező Kármán Marianna hatha-tós segítségét)
- = **Fotók** Fazekas Ferentől, a Dél-Afrikai Magyar Klub koordinátorától:
 - o Takalani Netshitenzhe asszony, a Dél-Afrikai Köztársaság új nagy-követe megkoszorúzta az Anzac Ceremony-Solymár Katonai Temetőben a második világháború során hősi halált halt dél-afrikai katonák sírját,
 - o Takalani Netshitenzhe asszony, a Dél-Afrikai Köztársaság új nagy-követe előadását tartja országa nemzeti ünnepén.
- = **Magyar László Emlékezés** az MTA Könyvtára rendezésében
- = A **Demokratikus Jogok Fejlesztéséért Alapítvány (DemNet Hungary) konferenciája** 2008. november 19-én (A Visegrádi Négyek Etiópiában, il-letve: Szegénységcsökkentés Afrikában – a Millenniumi Fejlesztési Célok elérésének félidős programja)
- = az Afrikáért Alapítvány rendezvénye: **Segélykoncert az AIDS Világnapja alkalmából** (2008. november 30.)

Minden más esemény krónikáját is szívesen rögzítjük, ha írott beszámó-lókat kapunk!

**AZ AFRIKAI-MAGYAR EGYESÜLET
HETI HÍRLEVELÉBŐL
(AHU – AFRICAN-HUNGARIAN UNION NEWSLETTER)**

**ALÁÍRÁSRA KERÜLT A MAGYAR–DÉL-AFRIKAI
GAZDASÁGI EGYÜTTMŰKÖDÉSI MEGÁLLAPODÁS**

Frissítve: 2010. január 08. 09:56

Tavaly év végén, Pretoriában aláírásra került a magyar és a dél-afrikai kormány közötti gazdasági együttműködési megállapodás (GEM). Az egyezményt Mester Zoltán, a Nemzeti Fejlesztési és Gazdasági Minisztérium szakállamtitkára és Ebrahim Patel, a dél-afrikai kormány gazdasági fejlesztési minisztere látta el kézjeggyével. A mérföldkő jelentőségű esemény részleteibe Morenth Péter Afrika szakértő nyújtott betekintést.

Az aláírási ceremónián több hazai cég képviselője mellett részt vett Morenth Péter is, az ATDO (African Trade and Development Office) ügyvezetője, egyben az ITDH szub-szaharai afrikai képviselője.

A GEM jelentősége, hogy ez az első megállapodás, amelyet egy afrikai ország írt alá hazánkkal. Az együttműködés elsődleges célja, hogy fejlesszük és erősítsük a gazdasági és ipari együttműködést a két ország között a kölcsönösen fontos területeken – mondta a kapcsolat lényegéről Morenth Péter. – A keret-megállapodás számos feltételt biztosít, illetve sok szakmai területen kötelezi a feleket, így rendelkezik a Magyar–Dél-afrikai Gazdasági Együttműködési Vegyes Bizottság (GVB) felállításáról, mely 2011-ig megtartja első ülését és Magyarország EU-tagságából fakadó kötelezettségeit figyelembe véve biztosítja együttműködésünk jogi bázisát. Emellett lehetőséget teremt a gazdasági együttműködés intézményi kereteinek kialakítására, így a kétoldalú gazdasági együttműködés fejlesztése eredményeként a gazdasági élet szereplőinek kapcsolatai kiszélesedhetnek, amely remélhetőleg a kölcsönös beruházások, a kooperációs kapcsolatok elmélyüléséhez vezet, a kétoldalú kereskedelmi forgalom élénkülését vonja maga után.

A vegyes bizottság feladatai többek között az információ- és véleménycsere a két államban felmerülő makrogazdasági kérdésekről a két állam természetes és jogi személyei, különösen a kis- és a középvállalkozások közötti gazdasági és ipari együttműködés előmozdítása azok bevonásával, és az üzleti és a befektetési tevékenységekkel kapcsolatban felmerülő kérdések, valamint a harmadik piaci együttműködési lehetőségek feltárása.

– A megállapodás célja, hogy ösztönözze a kereskedelmi és gazdasági együttműködést Magyarország és Dél-Afrika között, ezek révén az üzleti kiküldetések, információ-megosztás, a kereskedelmi és befektetési lehetőségeket – emelte ki Morenth Péter. A szakértő hozzátette, hogy a megállapodással létrejön egy hivatalos munkakapcsolat a két ország között, mivel a ve-

gyes bizottság, amely felülvizsgálja a megállapodás végrehajtását, rendszeresen találkozik fog a jövőben.

AFRIKAI EXPEDÍCIÓ A KÉK VÉRCSEK NYOMÁBAN

Frissítve: 2010. február 05 09:48

Útnak indult négy magyar madarász Namíbiába, hogy a telelő kék vércsek nyomába eredjenek. Útjuk során azokat a helyeket próbálják felkeresni, ahonnan a jeladóval felszerelt madarak adatai alapján feltételezhető, hogy a kék vércsek éjszakai gyülekező helyei.

Szeretnénk a lehető legtöbbet megtudni arról, hogy milyen körülmények között telelnek azok a madarak, melyeknek védelméért a költőhelyükön, azaz itthon, annyi erőfeszítést teszünk.

2010. január 22-én indult el a csapat, hogy eddig nem ismert információkat szerezzen e fokozottan védett ragadozómadárról, mely 2009-ben az MME év madara volt a vetési varjúval együtt. A kutató csoport tagjaival folyamatos kapcsolatban van az MME Monitoring Központja, mely a 2009-ben zárult Kék vércse LIFE partnere volt a műholdas jeladóval ellátott madarak megfigyelésében. Rendszeresen küldjük a jeladós madarak legfrissebb pozícióit, ők pedig időnként rövid híreket küldenek nekünk, hogy merre jártak és miket láttak az elmúlt napokban. Természetesen az expedíciós csapat is fel van szerelve GPS-vel, s időnként megküldik az egyes napokon megtett útjuk nyomvonalának adatait is!

Source: Greenfo

AFRIKA ÉS AZ ARAB VILÁG FELÉ NYITHAT MAGYARORSZÁG

Frissítve: 2010. február 10. 09:20

A kormány szerint új fejezet kezdődött a magyar-egyiptomi gazdasági együttműködés történetében.

Bajnai Gordon a hét elején Egyiptomba látogatott, hogy tárgyalásokat folytasson elsősorban a magyar–egyiptomi energetikai együttműködés bővítéséről. A megbeszélések másik fő témája a bilaterális gazdasági kapcsolatok bővítése volt, mintegy folytatásaként a Budapesten nemrég megrendezett magyar–egyiptomi üzleti fórumnak – tájékoztató Szollár Domokos kormányzóvivő.

Áttörést jelentett a magyar egyiptomi kapcsolatok terén az üzleti fórumon megszületett hat együttműködési megállapodás – jelentette ki a kormányzóvivő. Hozzátette: az a 8,5 millió eurós beruházás, amely egy egyiptomi–magyar egészségügyi üzem megépítéséről szólt már túl van az alapkövetélen. A 60 százalékban magyar, 40 százalékban egyiptomi tulajdonú ve-

gyesvállalat egyszer használatos egészségügyi eszközöket gyárt majd, magyar technológia alkalmazásával.

Magyarország agrár-technológiát is exportál Egyiptomba egy több tízmillió eurós beruházás keretein belül – az észak-afrikai országban létesítendő szarvasmarha-telepen is hazai technológiát alkalmaznak majd. Emellett tárgyalásokat folytattak a hazai hulladékgazdálkodási technológia egyiptomi exportjáról, valamint a turisztikai együttműködés bővítéséről is.

Magyar vállalatok alvállalkozóként szerepet vállalnának a most induló egyiptomi infrastrukturális fejlesztésekben is. A részben egyiptomi, részben uniós tőkéből megvalósuló vasúti, közúti fejlesztéseken jó eséllyel indulhatnak magyar cégek – vélte a kormányzóvivő.

Az egyiptomi kapcsolatok bővítése kiindulópontja lehet az arab világgal történő szorosabb együttműködésnek – mondta a kormányzóvivő. Ennek érdekében Bajnai Gordon egyiptomi látogatásán találkozott az Arab Liga főtitkárával is. A miniszterelnök szerint a válság rámutatott a magyar gazdaság túlzott EU-függőségére, s szükségessé tette a nyitást más piacok felé is. Bajnai szerint Afrika és az arab világ jó alternatívát jelenthet Magyarország számára.

Forrás: Napi Gazdaság

2011-BEN VISSZATÉR MALIBA A BUDAPEST–BAMAKO

Frissítve: 2010. március 01. 11:17

Több napos szünet után ismét megnyílt a Budapest-Bamako internet site-ja és a licenc tulajdonos AfriTrans ma reggel Bamakóban bejelentette, hogy 2011-ben új stábbal, új útvonalon, de a hagyományokhoz híven ismét Bamakóba indul a Nagy Afrikai Futam. A futam alapítója, Villám Géza szerdán reggel e-mailben tájékoztatta az elmúlt években résztvevőket a változásokról.

„Számomra továbbra is a kaland, a felfedezés, az afrikai kultúrák és a helyi közösségeken való segítség marad a legfőbb cél. A Budapest–Bamakót mint az utolsó nagy kalandok egyikét emlegetik a világon. Célom, hogy ne váljon belőle marokkói terepjárós társasutazás, hanem őrizze meg eredeti arculatát. Maradjon az, amiért a világ megszerette!” – írta mai levelében a futam alapítója.

A futam alapítója elkötelezte magát, hogy a Budapest-Bamako megtartja fapados arculatát. A nevezési díjakon csökkentettek. A 2010-es futamon Bamakóig le nem jutó csapatok pedig féláron nevezhetnek 2011-re. „Nekik Marokkót már nem kell kifizetni. Abból már láttak eleget” – tette hozzá az egykori rádiós műsorvezető. Aki mentővel, tűzoltóval vagy bármilyen adományautóval indul, az nevezési díj nélkül vehet részt 2011-ben. A humoros, ötletes és szokatlan járműveknek sem kell fizetni a részvételért. A „Bamako By The Book” kategória résztvevői pedig szinte névleges nevezési díj befizetése mellett vehetnek részt a versenyen. „Ez az igazi vérbeli kalandorok kategóriája. Nem kapnak semmiféle asszisztenciát, mindössze

egy nagyon részletes és mindenre kiterő itinert, illetve mások társaságát” – mondta Villám Géza. A verseny kategóriában nagy változások nem lesznek.

A tervek szerint a 2011-es futam Marokkón, Mauritánián és Szenegálon keresztül jut majd el a mali fővárosba. Mauritánia veszélyesebb, keleti régióit elkerüli a mezőny, és a tervek szerint 2–3 szenegáli etap után jut majd el Maliba. „Szenegálban még soha nem járt a Bamako, de több látványos nemzeti park érintésével szeretnénk átjutni Maliba” – mondta Villám. Konkrétumokat csak a hatóságokkal való egyeztetések után tesznek közre.

Forrás: Budapest–Bamako – The Great African Run

GIBRIL DEEN MAGYARORSZÁGON INDUL A VÁLASZTÁSON

Frissítve: 2010. március 04 09:40

Történelmet ír egy afrikai férfi azzal, hogy indul az áprilisra kitűzött parlamenti választásokon. Gibril Deen többek között a hozzá hasonló bevándorlók jogainak védelmét tűzte ki célul, így ha bejut a parlamentbe, a kisebbségeket fogja képviselni.

Ahhoz, hogy Deen részt vehessen a választásokon, 750 ajánlószelvényt kell összegyűjtenie a kerületében.

„Az előkészületek folyamatban vannak. Az emberek sokat segítenek abban, hogy megszerezsem a szükséges számú szelvényeket” – mondta Deen, aki magyar állampolgár, és a Dr. Petrasovits Anna vezette Szociáldemokrata Párt (SZDP) tagjaként indul a választásokon.

Deen a Mahatma Gandhi Emberi Jogi Mozgalom alapítója, mely 1992-es alapítása óta küzd az igazságtalanság ellen, a magyar társadalomhoz való integráció elősegítéséért, ezen kívül jogi segítséget nyújt a menedékjogért folyamodóknak, valamint emberi jogi oktatást és kampányt, illetve toleranciakampányt indított a fiatalok körében, és népszerűsíti az afrikai kultúrát is. Deen az Afrikai Csillagok Labdarugó Klub egyik alapítója – a csapat célja a sportban is harcolni az intoleranciával szemben. A gambiai születésű Deen a Magyar Labdarugó Szövetség kisebbségi bizottságának tagja.

Deen diákként érkezett Európába, hogy grafikus művészeteket tanuljon, de magával ragadta az emberi jogi aktivizmus. Mielőtt Magyarországra érkezett, Oroszországban, illetve más országokban kereskedelmet is tanult.

1994-ben Magyarország első angol hírlapja, a Budapest Week, a „gambiai keresztapának” nevezte Deent az emberek jóléte iránt tanúsított szüntelen szenvedélye miatt.

Forrás: Citizen Journalism... Labour of Love

VITORLÁSVERSENY AFRIKA KÖRÜL MAGYAR SZERVEZÉSSEN

Frissítve: 2010. március 17. 04:52

Várhatóan jövő májusban indul útjára magyar szervezésben az első Afrikát megkerülő vitorlásverseny, amely kulturális célokat és segélyprogramokat is szeretne felvállalni.

Az Africa-Europe Challenge (AEC) nevű projekt hivatalos bemutatóján a két szervező, Gál József földkerülő vitorlázó és Kondricz Péter nemzetközi jogász ismertette a nagy kaland részleteit. A vállalkozó szellemű férfiak egy nemzetközi flottát próbálnak toborozni a nyílt nevezésű viadalra, és alapvetően nyílttengeri gyakorlattal bíró amatőr vitorlázók jelentkezését várják. Az AEC pontos menetrendjét június 1-jén hirdetik ki.

A hajók Máltáról vágnak neki az útnak, a Szezei-csatornán, majd a Vörös-tengeren haladnak végig, aztán Dél-Afrikát megkerülve a nyugati part mentén térnek vissza a Földközi-tengerre. A mezőny a résztvevő afrikai országok állomásain – 18–20 megálló a terv – hét-tíz napot tartózkodik, s itt pályaversenyek mellett kulturális programokra is sor kerül.

Az AEC célja a vitorlázás mellett az Európai Unió és az Afrikai Unió kapcsolatának javítása, tekintettel arra is, hogy az esemény részben a magyar EU-elnökség ideje alatt zajlik.

Az elképzelések között szerepel egy gyermekprogram elindítása, iskolai testvérkapcsolatok kiépítése, továbbá turisztikai események létrehozása, az EU és az AU intézményrendszerének kölcsönös bemutatása.

Forrás: stop.hu

ÉRTESÍTÉSEK PROGRAMOKRÓL, RENDEZVÉNYEKRŐL, BEMUTATKOZÁSOK, INFORMÁCIÓK

BEMUTATKOZÁS

Arowolo Bernadett vagyok. 1981. 08. 18-án születtem Budapesten. Egészen fiatalon elkezdtem rajzolni, ami számomra mindig a legfőbb kifejezési eszközt jelentette. 1995-ben végeztem a Képző- és Iparművészeti Gimnáziumban Budapesten játék-animáció szakon. 2004-ben diplomáztam a Szegedi Tudományegyetem JGYTF karán rajz-művelődésszervező szakon. Jelenleg posztgraduális képzésen veszek részt a Magyar Képzőművészeti Egyetemen. A főiskolai évek alatt egyre inkább az egzotikus kultúrák, közöttük Afrika felé orientálódtam. Ennél fogva erősen vágytam rá, hogy valós élményeket, tapasztalatokat szerezzek Afrikáról. Lehetőségem nyílt, hogy sokat utazzak, és közelebbről is megismerhessek afrikai közösségeket. Érdeklődésem középpontjában az afrikai ember áll, így munkáimon is igyekeztem etnikai jellegzetességeiket, néprajzi, antropológiai vonatkozásait megjeleníteni,

amelybe mindig vegyitek egy kis mitológiai vonást is. Grafikus alkat vagyok ezért leginkább pasztellkrétával, színes ceruzával dolgozom. Célom, hogy Afrika világát megismertessem a képzőművészet eszközeinek a segítségével az erre fogékony emberekkel.

2008 júniusától az *Afrika tanulmányok* folyóiratnak is készítetek illusztrációkat.

A munkáim megtekinthetők a www.magicpictures.hu weboldalon.

Elérhetőségem magicallart@yahoo.co.uk

Telefon:0036-30/548–6026

Arowolo Bernadett

BALOGH SÁNDOR E-MAILJE MALIBÓL

Az üzenet igen szűk szavú:

Üdv. Nektek Songho-ból, Dogonföldről, Maliból

(B. S.)

(és egy fotó, amelyen két dogon épület látható a Bandiagara sziklái alatt, az egyiken középen Amma, a teremő isten jelképe, – a fotót itt reprodukálni nem tudtuk, mert nem tudtuk a méretét a mi dimenzióinkba átállítani)

DÉL-AFRIKA HAGYOMÁNYOS ÉS MODERN TÖRTÉNELME

Tisztelt Kolléga!

Az Eötvös Loránd Tudományegyetem, a Történelmi Társulat és a Magyarországi Afrika–Dél-Afrika Társaság értesíti Önt, hogy együttműködésben az Afrikai-Magyar Egyesülettel a fenti címmel szemináriumot szervez, amelynek:

= *Időpontja*: 2010. április 24., szombat, 9.00 – 14.00

= *Helyszíne*: ELTE BTK Dékáni Tanácsterem (1088 Budapest, Múzeum krt. 4/A., földsz.)

= *Programja*:

8.30 Regisztráció

9.00 Köszöntések

9.30 Első szekció: elnök: Pók Attila

Búr Gábor: A Dél-Afrikai Köztársaság a 20. században

Morenth Péter: Lesotho Dél-Afrikában

Suha György: A Dél-Afrikai Köztársaság Afrika gazdasági motorja

11.00 Kávészünet

11.30 Második szekció: elnök: Búr Gábor

Tarrósy István: A Dél-Afrikai Köztársaság és a dél-afrikai fejlesztési közösség

Világi Dávid: Zulu történelem a 19. században

Biernaczky Szilárd: Lehet-e forrása a dicsérő ének (izibongo) Dél-Afrika hagyományos történelmének?

13.00 Vita és konzultáció

A rendezvényre szeretettel meghívjuk. Kérjük, részvételi szándékát jelezze e-mail üzenet formájában a következő címen: info@munduspress.hu.

Abban a reményben, hogy személyesen találkozunk a szemináriumon

Szíves üdvözlettel

Pók Attila

az MTA Történettudományi Intézet főigazgató-helyettese

a Történelmi Társulat főtktára

Búr Gábor

AZ ELTE BTK Történeti Intézet docense

a MADAT főtktára

A VIZUALITÁS ANTROPOLÓGIÁJA

2010. május 21–22.

Kedves Kolléga!

A Magyar Kulturális Antropológiai Társaság (MAKAT) és a Miskolci Egyetem Kulturális és Vizuális Antropológiai Intézete a Társaság esedékes éves vándorkonferenciáját és ehhez kapcsolódva rendes társasági közgyűlését Miskolcon kívánja megrendezni 2010. május 21–22-én.

Ezúton kérjük, hogy a tervezett rendezvényt tisztelje meg jelenlétével, és amennyiben a mellékelt konferencia-felhívás témája, a tervezett szekciók felkeltik érdeklődését, 2010.

Március 16-ig várjuk tervezett előadásának címét és a téma néhány mondatos szinopszisát.

Konferencia szervezői nevében,

A. Gergely András
(MAKAT elnök) – Kotics József – (ME KVAI intézetigazgató) – Biczó Gábor (MAKAT titkár)

Budapest – Miskolc, 2010. január 21.

Kulturális és Vizuális Antropológiai Intézet
Institute of Cultural and Visual Anthropology
ALAPÍTOTTA/FOUNDED: KUNT ERNŐ 1992.
MISKOLCI EGYETEM
University of Miskolc
3515 Miskolc-Egyetemváros, tel: 46/565-221, fax: 46/565-221

Kedves Kolléga!

A Magyar Kulturális Antropológiai Társaság (MAKAT) és a Miskolci Egyetem Kulturális és Vizuális Antropológiai Intézete a Társaság esedékes éves vándorkonferenciáját és ehhez kapcsolódva rendes társasági közgyűlését Miskolcon kívánja megrendezni 2010. május 21–22-én.

Ezúton kérjük, hogy a tervezett rendezvényt tisztelje meg jelenlétével, és amennyiben a mellékelt konferencia-felhívás témája, a tervezett szekciók felkeltik érdeklődését, 2010. március 16-ig várjuk tervezett előadásának címét és a téma néhány mondatos szinopszisát.

Konferencia szervezői nevében,

A. Gergely András – Kotics József – Biczó Gábor
Budapest – Miskolc, 2010. január 21.

FELHÍVÁS

„A vizualitás antropológiája” konferencia a Magyar Antropológiai Társaság és a Miskolci Egyetem Kulturális és Vizuális Antropológiai Intézetének közös szervezésében 2010. május 21–22-én kerül megrendezésre.

A konferencia majd’ húsz esztendővel a „képi fordulat” és az antropológia magyarországi megjelenését követően alkalmat szeretne kínálni az időszakban a vizualitás témájában végzett antropológiaelméleti és módszertani kutatások, elemzések eredményeinek listázására és megvitatására.

A téma nemzetközi szakirodalma, részterületei roppant szerteágazóak, ám kétségtelen, hogy a kulturális antropológia tudománytörténetének a kritikai fordulatot követő időszaka részben a vizualitás forradalmaként érthető meg. A vizuális antropológia diszciplináris fejlődése során, a fotóantropológia (John Collier), az antropológiai

film (David MacDougall) témája mellett, ismeretelméleti problémák sokaságával szembesülhet az érdeklődő. Az antropológiai megértés forrásaként értelmezett vizuális tapasztalat fenomenológiai és hermeneutikai jellege, a vizuális forradalom és a médiatársadalom kibontakozásának következményei, a vizualitás társadalmi konstrukciói, hogy csak néhány fontosabb összefüggést említsünk, meghatározó kérdései a kortárs diskurzusnak.

Mivel a kínálkozó témák zavarba ejtő sokfélesége a konferenciák előadásai és előadói között elvárható párbeszéd létrejöttének nem kedveznek, ám a Társaság célja, hogy a hazai antropológiai élet minél szélesebb rétegeit megszólítsa felhívásával, ezért a szervezők a „vizualitás antropológiájának” ügyét három szekcióban javasolják megvitatni. Ezek szerint jelen felhívás a következő résztémákhoz kapcsolódó előadáscímeket és rövid összefoglalókat vár.

1. „Vizualitás és antropológia” – elmélet és történet

A „képi fordulat” tudománytörténeti esemény, amely a megnevezésben is tudatosított paradigmaváltás okán joggal veti fel az előzmények és a következmények tisztázásának igényét. Úgy tűnik, a hazai antropológiában a „vizualitás” tudománytörténeti és elméleti szerepének összegzése (Fabian, King), a recepció eseményeinek és eredményeinek módszeres feldolgozása elmaradt, amibe beleértjük a magyar (Kunt Ernő) hagyománytörténet kérdését is. A téma másik oldala ugyancsak fontos, amennyiben tisztázásra vár, hogy az antropológia mennyiben járult hozzá a vizualitás újratematizálásához, miként termékenyítette meg a például *visual culture studies*-t vagy a gender alapú filmelméleteket, hogy csak két kurrens összefüggést említsünk. Az antropológia a „vizualitás” tematikára illetve a vizuális forradalom az antropológiára gyakorolt kölcsönhatásként felfogható befolyása jól tudatosítható a lehetséges megközelítésmódokat reprezentáló szerzők (Belting, Mitchell, Mike Bal, Bryson) pozíciója között felmutatható különbségeken keresztül.

2. A vizualitás médiumai az antropológiában

A „vizualitás korszaka” nem csupán technikai-civilizációs értelemben tűnik fel drámai társadalmi és kulturális következményekkel járó folyamatnak. Ám kérdés, hogy korunk általános diagnózisa helyes-e, valóban a vizualitás hegemoniájáról kell beszélni, vagy egyszerűen csak a távlatos rálátás híján értelmezési deficittel küzdünk. Mindkét álláspont mellett érvek sokasága sorakoztatható fel. A vizuális antropológia analitikus társadalomtudományi szemlélete a „vizuális médiumok” (film, fotó, televízió, internet) társadalmi és kulturális funkcióit, a „vizualitás” aspektusainak egy meghatározott társadalmi–kulturális összefüggésrendszerben játszott szerepét jól meghatározott témaként kezeli. Kérdés, hogy a hazai kutatások, a „vizualitás” társadalomtudományi értelmezését felvállaló projektek miként vizsgálják mindezt.

A résztéma világos kapcsolatban áll a kortárs vizuális projektek megvalósítását meghatározó egyik fő elméleti problémával, a látás (vizuális appercepció), a látás eseményében konstruált kép, valamint a kép használatának kulturálisan és társadalmilag szabályozott gyakorlata (kép antropológiája) között tételezett bonyolult össze-

függésrendszerrel, amely bemutatásának kitűnő színterét képezik az esettanulmányok. A „vizualitás „régí–új médiumainak antropológiai elemzése a tudományterület hazai művelői előtt álló megkerülhetetlen feladat.

3. Kép és szöveg

A „vizualitás” antropológiai re/prezentációjának megkerülhetetlen ügye tágabb értelemben a kép és szöveg illetve a szöveg és kép között lejátszódó mediáció. Az antropológia művelésének társadalomtudományi gyakorlata a vizuálisan és/vagy konceptuálisan tematizált környezet szöveggént (szövegben) történő felmutatását jelenti. A folyamat, a kép és szöveg dimenziója közötti átmenet, váltás, fordítás, értelmezés sokat és sokak által tárgyalt probléma. A terepmunka vizuális tapasztalatainak leírása (Crapanzano, Geertz) vagy az így létrehozott szövegek (vázlatok és töredékek) szövegbeszervezése (Fabian), egy etnográfiai kép kidolgozása és újraírása az olvasásban (Kottak) a kutatót a saját státuszát illető állandó reflexióra utalja. Illetve, kép és szöveg viszonyának elmélete az antropológiai írásban éppoly súlyos kérdés, mint megfordítva, a kép és szöveg (valóság és valóságkonstrukció) gyakorlata közötti kapcsolat az irodalomantropológiában (Sebald, Stasiuk). A két terület – antropológia és irodalom, *nota bene* dokumentum és fikció – közötti határmezsgye keskeny, az átjárás, „határsértés” bevett esemény, melynek nyilvánvaló oka a hasonló érdeklődés. Míg az antropológiai szöveg szándékai szerint a „kép” (vizuális tapasztalat) valósága, az irodalmi szöveg szándéka szerint a „valóság” képe, tudjuk jól, hogy egyik sem képes önmagával szemben támasztott elvárásainak maradéktalanul megfelelni.

Kedves Kolléga, a tervezett húsz perc időtartamú előadások címét és rövid összefoglalását 2010. február 28-ig tisztelettel várjuk!

Elérhetőség:
makathun@gmail.com

Török Zsuzsanna
konferenciatisztákár
ME Kulturális és Vizuális Antropológiai Intézet
Miskolc-Egyetemváros, Gyermekváros
3515

AFRICA: 1960–2010–2060

A Century (Re)visited: What Next?

Fifty Years of Independence – Fifty Years of Interdependence?
International Conference

27 – 29 May 2010

Pécs (Hungary), “European Capital of Culture 2010”

CALL FOR PAPERS

The Africa Research Centre of the Department of Political Studies, University of Pécs, in co-operation with Hungary's Africa Studies journal (*Afrika Tanulmányok*) and the African Studies MA Programme of ELTE University, Budapest will host an international interdisciplinary conference on Africa's past 50 years and coming 50 years. Working languages: English and French.

Every panel will offer the ground for discussions from a historical view what was known from the point of view of the specific discipline about African or Africa-related issues already in the beginning of the 20th century, to what changed around the "Year of Africa", and where we are now and where the continent and its states go? The conference will look into opportunities and threats, as well as will analyse Africa's potential place and role in international politics and the interdependent global economy in the 21st century.

PROPOSED PANELS

I. Geography (explorations, hydrology, climate change, regulations, mining and extraction, energy, threats, population concentration, impact of the development/deterioration of the infrastructure)

II. History (colonialism, imperialism revisited, decolonization, military conflicts and their aftermath, new imperialism)

III. Politics (civil wars, nation-building and ethnic cleansing, failed and fragile states, African ownership, African Union, decentralization, role of INOs, GOs, NGOs, security issues, political culture, Africa in world politics)

IV. Economics (development plans and failures, old and new venture forms, strategic resources, raw materials and value-added production, old and new investors, FDI, IT's impacts and the growing "industry" of the Nigerian 419 scam, from zero sum to win-win, impact of the global crises)

V. International law (colonial heritage, ICC, *uti possidetis* still valid?, reemerging border disputes, federation tendencies, secessionism)

VI. Linguistics (old and new local languages, vernacular languages, di-, triglossia, slang, impact of European languages, Arabic in Africa)

VII. Arts (literature in European and in local languages, music, dance, theater, movie, sculpture, painting)

VII. Biology and agriculture (discoveries of animals, plants, GMO, biodiversity in danger, WWF, DDT and other chemicals, old and new methods in agriculture)

VIII. Medicine (evolution of tropical medicine, AIDS prevention, virology, epidemiology, threats, prevision)

IX. Sociology (interethnic co-operation, impact of education, illiteracy, new elites–old poverty, reconciliation, demobilisation, child soldiers)

X. Humanitarian aid and voluntary action (role of INOs, GOs, NGOs, assessment)

XI. Anthropology (social- and cultural anthropology, new and old folklore, tradition and tourism)

XII. Religion (missions to and from Africa, old and new religious movements, situation of the religions, intolerance: respect or hatred)

REGISTRATION AND PARTICIPATION

Those interested in presenting their research findings and scientifically-backed opinions are requested to take the steps of registration as follows:

1. Send your **abstracts** of maximum 300 words to **tarrosy@publikon.hu** not later than **midnight 28 February 2010**. The final selection will be concluded by the Scientific Board of the Conference until 16 March 2010.
2. After having been selected for the conference, transfer the **conference fee of 60 EUR** to the conference account provided for you in a separate e-mail. The fee includes full participation in the conference lectures, the buffet lunches and the conference dinners. The optional cultural programme on 29 May costs 12 EUR per person.
3. Arrange your **accommodation** well in advance as long as 2010, the European Capital of Culture Year and its programmes keep the hotels in Pécs booked and busy all year long. The organisers will assist you with information on optimal bookings and related issues.
4. Arrange your **travel** accordingly. The organisers will help you find the best ways to get to Pécs.
5. After having arranged the necessary administration with the conference organisers, and your travel and accommodation are settled, participate in the conference, after which submit your **papers** to the above e-mail address by **midnight 27 June 2010**. We will publish a proceedings volume until the end of the year.

PROVISIONAL PROGRAMME

27 May (Thursday)

09:00 – 10:00 Registration

10:00 – 10:30 Welcome addresses

10:30 – 11:30 Keynote address

including debate

11:30 – 13:00 Panel sessions

13:00 – 14:30 Buffet lunch

14:30 – 18:00 Panel sessions

20:00 – Conference dinner

28 May (Friday)

09:00 – 12:00 Panel sessions

12:00 – 14:00 Buffet lunch

14:00 – 17:00 Panel sessions

17:00 – 18:00 “Füssi Nagy Géza” Memorial Lecture

18:00 – 18:30 Final remarks and future follow-up

20:00 – Conference dinner

29 May (Saturday)

Optional Programme in Pécs, European Capital of Culture 2010

09:30 – Cultural tour in the City Centre, UNESCO World Heritage Sites and galleries, visiting the exclusive Torday Memorial Expedition in the DRC Photo Exhibition in Nádor Gallery

SCIENTIFIC BOARD

Paper proposals/abstracts will be considered and selected by the Scientific Board of the Conference composed of the following researchers/experts: Mihály Benkes (Eötvös Loránd University, Budapest), Gábor Búr (Eötvös Loránd University, Budapest), Sándor Csizmadia (Corvinus University, Budapest and University of Pécs), Attila T. Horváth (Budapest University of Technology and Economics), Edina Kicsindi (University of Pécs), Loránd Szabó (University of Pécs), István Tarrósy (University of Pécs), Gábor Ternák (University of Pécs), András Trócsányi (University of Pécs).

CONTACT

István TARRÓSY, Ph.D., tarrosy@publikon.hu

Department of Political Studies, Africa Research Centre, Faculty of Humanities, University of Pécs
organiser of the conference

Loránd SZABÓ, szabo@btk.pte.hu

Department of Modern History, Institute of History, Faculty of Humanities, University of Pécs
organiser of the conference

NEMZETKÖZI KONFERENCIA TORDAY EMIL MUNKÁSSÁGA JEGYÉBEN 2011-BEN

A Szilasi Ildikó (AHU) által megálmodott és megszervezett Torday-Kongo Project és Expedíció, illetve pontosabban a jeles rendezvény, a Földessy Edina közreműködésével létrejött *100 év azonosság – 100 év változás: Torday Emil nyomában* c. kiállítás zárásaként a Néprajzi Múzeumban szakmai értékelésre került sor, amely az eredetileg tervezett konferenciát pótolta. Tudomásunk szerint itt hangzott el először nyilvánosan az a Társaságunk által is már többször az AHU vezetősége számára felvetett javaslat, miszerint

Torday Emil munkássága megérne egy misét, vagyis hogy kellő időbeli ráteremtéssel jövő év tavaszán tartsunk egy nemzetközi konferenciát a témakörben. Ezt követően folyó év március 19-én megbeszélést tartott Földessy Edina (Néprajzi Múzeum), Szilasi Ildikó (AHU), Búr Gábor (ELTE, Afrika Társaság), és Biernaczky Szilárd (Afrika Társaság). Ennek eredményeként az az elképzelés alakult ki, hogy megkísérölünk létrehozni egy nemzetközi tudóstalálkozót jeles külföldi tudósok és a témában érdekelt magyar szakemberek részvételével.

A tervezett időpont: 2011. április 8–10. (csütörtök–péntek–szombat)

Előadási napok: 2011. április 8–9.

A konferencia helyszíne: ELTE Gólyavár

Tervezett szekciók:

1. Torday Emil munkássága és hatása a nemzetközi tudományra
2. Kongó, illetve Közép-Afrika történelme és kultúrája
3. A kongói kuba (Bakuba) nép a tegnapi és mai afrikanisztikában

Előzetes tervezett lista az előadással is szereplő lehetséges résztvevők köréről:

a) külföldi szakemberek

COOTE, Jeremy

DAVIDSON, Basil (SOAS, London) (born 9 November 1914, üzenet vagy levél kérése)

FABIAN, Johannes (University of Amsterdam) (born 1937)

HENIGE, David (Wisconsin University, USA) (excellent pupil of prof. Vansina, born 1938)

MABINTCH, Belepe Bope (Kinshasa, Unikin)

MONNI, Adams

MACK, John (British Museum)

VANSINA, Jan (Wisconsin University, USA) (b. Antwerp, Belgium, 14 September 1929)

b) magyar szakemberek

BIERNACZKY Szilárd

BÚR Gábor

FÖLDESSY Edina

KUBASSEK János

NEMERKÉNYI Zsombor

SÁRKÁNY Mihály

SEBESTYÉN Éva

SZABÓ Loránd

SZILASI Ildikó

T. HORVÁTH Attila

TARRÓSY István

(és várhatóan még mások)

A konferencia előkészítése várhatóan már május hónapban erőteljesen megkezdődik. Várjuk az érdeklődők jelentkezését, javaslatait. (B. Sz.)

AKI NEM TUDNÁ?

A Néprajzi Múzeum honlapjáról

Gyűjtemények

Műtárgygyűjtemények

Afrika-gyűjtemény

A Néprajzi Múzeum egész afrikai kontinensre és Madagaszkárra kiterjedő Afrika-gyűjteménye jelenleg mintegy tízezer tárgyat tartalmaz. A gyűjteménynek több mint a fele 1874-től az első világháború végéig állt össze a következő nagyobb tételekből: gróf Teleki Sámuel vadász-felfedező 338 kelet-afrikai tárgyat tartalmazó ajándéka (1889), a Néprajzi Missio-kiállítás anyagából vásárolt 1520 tárgy (1898), báró Bornemissza Pál gyűjtő-tárgykereskedőtől vett 2600 kelet-afrikai tárgy (1901–1905), Torday Emil, a British Museum szolgálatában álló világhírű gyűjtő-néprajzkutató 391 darabos belga kongói ajándéka (1910), Pázmán Ferenc műkereskedő által eladott 189, főként nyugat-afrikai tárgy (1914), Kalmár Jenő kereskedelmi utazó 223 kameruni tárgyat magában foglaló ajándéka (1916).

Pénzhiány miatt a két világháború között döntően csak ajándékok révén gyarapodhatott a gyűjtemény. E korszak legjelentősebb, 680 darabos ajándéka az évtizedekig Libériában élt dr. Fuszek Rudolftól származik. Érdekessége, hogy különböző törzsek használati tárgyain, eszközein, ékszerein, fegyverein kívül 120 maszkot és több rituális szobrot is tartalmaz.

Az 1950-es évektől napjainkig főként a vásárlásban rejlett a gyűjteménygazdagítás lehetősége. Nagyságát tekintve kiemelendő egy Etiópiában gyűjtött kopt ezüstkereszt-gyűjtemény (192 darab), egy kongói, főként figurális tárgyegyüttes (hetven darab), Rudnyánszky István hagyatékából 246, első sorban nyugat-afrikai országokból származó tárgy; jelentősebb ajándékként harminc észak-afrikai kerámia Szávay Edittől és hetven használati tárgy Füssi Nagy Géza és Sárkány Mihály gyűjtéséből, akik a Teleki Sámuel-féle expedíció százéves évfordulójára szervezett kutatóúton vettek részt.

Az Afrika-gyűjteményben földrajzi megoszlás szerint a leginkább reprezentált terület Kelet-Afrika (a gyűjtemény több mint egyharmada), tárgytípus szerint pedig a fegyverek csoportja a legnagyobb (a gyűjtemény egyötöde).

A gyűjtemény muzeológusa: Földessy Edina

Kérjük, tekintse meg a múzeum [on-line adatbázisát](#), ahol megtalálhatja a múzeumi stáb által digitalizált műtárgyakat, fotókat, rajzokat és archív népzenei felvételeket!

DISSZERTÁCIÓK, SZAKDOLGOZATOK, ÉVFOLYAMDOLGOZATOK

Kérjük olvasóinkat, hogy az afrikai témák iránt érdeklődő szakemberek, illetve az egész hazai afrikanisztika jobb tájékoztatása érdekében küldjék el értesítésüket, beszámolójukat további más disszertációk, szakdolgozatok, záró-dolgozatok elkészüléséről, benyújtásáról és megvédéséről. (A szerk.)

SZAKDOLGOZAT MEGVÉDÉSE A PTE-N

Szabó Loránd kollégánktól és tagunktól Pécsről érkezett szűkszavú értesítése szerint a Pécsi Tudományegyetem Bölcsészettudományi Karán, a történeti Intézetben hagyományos (nem a bolognai rendszerben készült) szakdolgozat megvédésére került sor 2009. július 2-án. Palai Tamás: *Rhodesia: Egy elfelejtett ország* egy valóban elhanyagolt témát dolgoz fel. (Időközben megtudtuk, hogy a dolgozat opponense Búr Gábor volt.)

SZAKDOLGOZAT MEGVÉDÉSE AZ ELTE-N

Hírül adtuk már, hogy az ELTE BTK Történeti Intézete keretein belül Világi Dávid történészhallgató egy számunkra igen nagy figyelmet érdemlő szakdolgozat elkészítésén buzgólkodik. A jelölt időközben az idei év elején dícsérettel megvédte szakdolgozatát, amelynek pontos címe: *A zulu törzsek története Shaka uralomra kerülésétől az angolokkal való háború koráig* (2009, 161 old.) A szakdolgozati szintet messze meghaladó igényű munka egyúttal a téma első magyarországi feldolgozásának számít. A bizottság jelezte, hogy a jelöltet szívesen látná a doktori iskola résztvevőjeként. A tehetséges fiatalember jelezte, hogy szándéka szerint jelentkezni fog felvételre. (Témavezető: Búr Gábor, szakmai tanácsadó: Biernaczky Szilárd)

TANULMÁNYOK, ÍRÁSOK, JEGYZETEK

A FŐNÖK FELESÉGÉNEK HAGYOMÁNYOS SZEREPE

(Néhány kötelességük és felelősségük)

†A. C. Hodza (Zimbabwe)

A múltban minden asszony és férfi, de különösen a főnök alattvalói nagyra becsülték és tisztelték a főnökök feleségeit. A főnök első felesége (vahosi), akit a második

(vakaranga) és a harmadik (varongo) látott el, segített megerősíteni a törzsfőnökséget.

Kelet-Zimbabweban (Chimanimani környékén és Chipinge területein) van egy kút, ahol törzsi oroslán-lelkek (mhondoro) isznak (az épp ott lévő oroslán, mely lelki médiumán keresztül beszél). Senki se tudja, ki ásta ezt a kutat, ez mindig is ott volt. Nemcsak hogy belenyugvással vették a kutat, hanem jól rendben is tartották.

A múltban a főnök első feleségének volt a kötelessége, hogy ezt a kutat rendben tartsa, melyet *gandwa*-nak hívták, és épp ezért a főnök első feleségét *VaNya-gandwá*-nak is hívták (a lélek médiuma kútjának gondozója). Van egy másik hely, ahová a főnököket temetik. A hely neve *Rupango*. *Rupango*-t a főnök második felesége gondozza. Emiatt a kötelesség miatt ismerik őt *VaNyarupango*-ként. A főnök harmadik feleségének kötelessége volt, hogy a főnököt meglátogató embereket el-lassa; innen ismerik őt, mint *VaNyakudare*.

Amikor a főnök meghal, a harmadik feleség az, akitől tanácsot kérnek a bebalzsamozást illetően. Ő az egyetlen, aki tudja, hogy balzsamozták be a főnököt. A múltban sok főnököt bebalzsamoztak halála után, s így elfértek az állatbőrben, amelyben eltemették őket. A kunyhó, amelyben a főnök meghalt, volt a rupote, s a főnök harmadik feleségét emiatt a feladat miatt *VaNyarupote*-nek hívták.

A főnök többi feleségének kellett tudni a helyet, ahol a főnök apjának nevére, (annak) lányai és fiai vannak eltemetve. A varongo-nak (a főnök harmadik felesége) más kötelességei is voltak, ahogy majd később bemutatom, de természetesen vannak helyi eltérések.

Hadd forduljunk most Dél- és Közép-Zimbabwe felé, és tekintsük át ott a főnök feleségeinek szerepét.

A főnök első felesége hátul szarvasbőrt, elől kőszáli kecskebőrt viselt. Az egész testet egy leopárd bőr fedte. Karkötői és fülbevalói hasonlóak voltak más asszonyéihoz. Kunyhójában kecskebőrön ült, mások zebrabőrön ültek. Ha ezek a bőrok hiányoztak, ültetett természetesen hétköznapi gyékényszőnyegen is.

Egyik fontos hivatala volt, hogy a második feleséget irányítsa abban, hogyan lassa el a főnököt; vagyis meghatározta az ételek fajtáit, hogyan kell elkészíteni őket, hogyan kell előkészíteni a főnök fürdőjét, és így tovább.

A feleségek részéről nem merült fel féltékenység a társadalom által lefektetett szigorú ez szokásjogi szerepek miatt. Egy hétköznapi ember nem beszélhetett könnyen a *vahosi*-val (első feleség); csak a főnök nővére fia és lánya beszélhetett hozzá. A főnök távollétében a *vahosi* feladata maradt a háztartás. A többi feleség bármilyen problémáját a főnök nővére fiának kellett először hogy elmondja, aki az üzenetet továbbította a *vahosi*-nak. A főnök nővére fiának távollétében a második feleség (vakaranga) vette át ezt a szerepet. Az első feleség volt az, aki ilyen üzeneteket, problémákat vagy információkat továbbadott a főnöknek. Ez a főnök saját családját érintő ügyekre vonatkozik. Komolyabb esetek – például „fajtalankodás” a főnök lánya részéről – ügyében a *vahosi* az ügyet elsősorban a főnök öccsével tárgyalta meg. Neki kellett aztán a főnökkel beszélnie.

A főnök anyját különösen tisztelték. Roppant tekintélye volt. A főnök feleségei nem egykönnyen közelítették meg, mert félték és tisztelték őt. Félték, hogy hibát

követnek el viselkedésükben az ő jelenlétében – ami nagyon szégyenletes dolog számított.

Az ügyek, melyeket az alattvalók a főnök elé terjesztettek, távollétében a főnök fiaikhoz kerültek. Komolyabb ügyek egyébként a *vahosi*-hoz jutottak. A többi feleség szintén a *vahosi*-t értesítette mindenféle helyi pletykáról, amiről úgy gondolták, érinti a főnököt. A *vahosi* kötelessége volt, hogy ezeket az információkat a főnökkel tudassa.

Nos, a főnök bármiféle hibát követett el, barátai (*vasahwira*) vagy neki, vagy első feleségének mondták meg. A főnök nővérének fiai és lányai szintén informátorok voltak. A *vahosi* informátor és tanácsadó volt egy személyben. Tanácsát személyesen adta át (*Karuma nzeve*).

A főnök háztartásában mindenkinek volt valamilyen kötelessége. *Mbongá-é* (egy asszony, aki egy adott nemzetség ősi lelkének szolgálatában áll) például, tartalmazta a lányok tanítását a megfelelő viselkedésre, hogyan lássák el a háztartást és egyéb házi kötelességeket.

Aaron C. Hodza
University of Zimbabwe
Box 167 Mount Pleasant
Harare, Zimbabwe

Szerkesztői megjegyzés: Aaron C. Hodza, a zimbabwei egyetem tanára 1982-ben részt vett az AKP (az akkor még ELTE BTK Folklore Tanszéki háttérű Afrikai Kutatási Program) szervezte kollokviumon (Folklore in Africa Today/Folklore en Afrique d'aujourd'hui), amelyen előadást tartott, és annak szövege meg is jelent a konferencia aktáiban (Shona Folklore: The Soko People of Zimbabwe, in: Biernaczky Szilárd szerk.: *Folklore in Africa Today*, 1–2. köt., Proceedings of the International Workshop, 1984, Budapest, ELTE AKP, 2. köt., 417–430. old. – Artes Populares 10–11). A konferencián való összetalálkozás szinte barátságot formált, amelyet levelezés követett. Sajnos nem sokáig, mert az 1982-ben lezajlott konferencia után egy évvel nagy szomorúsággal olvastuk Hodza professzor felesége levelét, hogy barátunk szívroham következtében (57 éves korában) hirtelen elhunyt. A kiváló zimbabwei folklorista szakember egyébként szakmai pályafutása során sok más mellett három fontos sona nyelvű szöveggyűjtést (zömmel dicsőítő énekek, mesék, illetve más énekes formák) publikált (*Shona Registers* 1–3.), majd George Fortune professzorral kiadták az azóta megszűnt nevezetes oxfordi könyvsorozat, az Oxford Library of African Literature tagjaként a *Shona Praise Poetry* c. kötetet, amely mára az afrikai folklórgyűjtés klasszikus kiadványának számít. Hodza barátunk felesége gyászjelentésével két kis írást is elküldött a számunkra. Az egyiket adjuk közre most magyar fordításban, mivel az rövidege és a gyűjtött materiához kapcsolódó részletesebb elemzések elmaradása mellett is jól mutatja, a világ bármely népének hagyományos életmódja milyen sajátos zárt rendszerben, sokféle kötöttség, szokásszerűen érvényesülő, napi cselekedet, az adott pozíciót betöltő személytől elvárt feladatvégzés kíséretében valósult meg. (B. Sz.)

**ÚJ(ABB) KÖNYVEK + ÚJ(ABB) PUBLIKÁCIÓK + SZAKMAI HANGZÓ
ANYAGOK, FOLYÓIRATSZÁMOK**

megjelent!

AFRIKA MA – TRADÍCIÓ, ÁTALAKULÁS, FEJLŐDÉS

szerkesztette: Csizmadia Sándor – Tarrósy István

2009, Pécs, IDResearch Kft./Publikon Kiadó (Afrika Tanulmányok Szerkesztősége), 416 old, 3590.- Ft.

A mű bemutatása:

A kötet 22 tanulmányban mutatja be a mai Afrikát. A tanulmányok szerzői különböző szakmai háttérrel rendelkező személyek, és mindannyian több szállal kötődnek a kontinenshez. Vannak közöttük elismert kutatók, egyetemi oktatók, ugyanakkor fiatal, szárnyaikat bontogató leendő kutatók, egyetemi és PhD hallgatók, valamint civil szervezetek képviselői, gyakorló és már nyugdíjba vonult diplomaták is.

Búr Gábor, az Afrika Tanulmányok folyóirat főszerkesztője, az egyik legtöbbször hivatkozott magyar afrikanista egy 2006-ban Pécsen rendezett kerekasztal-beszélgetésen kifejtette, hogy „ha Afrikával baj van, a világban baj van” – ezt megfordítva, érdemes megvizsgálni a hipotézist, miszerint a világ akkor van rendben, ha Afrika rendben van, ha Afrikában rend van. Azonnal felmerül a kérdés: mennyire lehet rend egy olyan kontinensen, amelynek szinte minden szegletében a mai napig polgárháborúk, etnikai konfliktusok, járványok, és elképesztő mértékű szegénység nehezíti meg az életben maradás esélyét?

A tervezett kötet, *Afrika ma* címmel, tudományos igénnyel megírt ismeretterjesztő tanulmányok segítségével a fekete kontinens társadalmainak mindennapjait mutatja be, deklaráltan távol helyezkedve a globális médiában oly sokszor tetten érhető sztereotíp Afrika-képtől. Sokkal inkább az afrikai politikai, gazdasági, társadalmi átalakulásokat és fejlődési lehetőségeket bontja ki, elengedhetetlenül nagy figyelmet szentelve a speciális helyi, közösségi tradícióknak, amelyek ismerete és figyelembe vétele nélkül elképzelhetetlen a helyi közösségek számára is megfelelő fejlesztések sora.

Tény, hogy hazánkban is, és minden bizonnyal Európa szerte Afrika „felértékelődőben” van. Nem említve azt, a talán „új versenyfutás Afrikáért” elnevezéssel illelhető világméretű trendet, amely szerint a vezető ázsiai hatalmak, így Kína és India, egyértelműen az Egyesült Államok és az EU legkomolyabb kihívóivá váltak az elsősorban a természeti erőforrásokért, a nyersanyaglelőhelyekért és nyersanyag-kitermelési jogokért zajló versenyben. Ugyan láthatóan egyre több afrikai témájú könyv jelenik meg hazánkban, továbbra is nagyon kevés ezek közül a magyar szerzők által publikált kötet.

Az *Afrika ma* ezt a hiányt igyekszik pótolni 22 magyar és afrikai származású szerző közös tudásának közreadásával. A Publikon Kiadó a kezdetektől zászlajára tűzte és roppant fontosnak tartja, hogy Afrikáról több értelmes szó essék, és az Afrikáról folytatott értelmes közbeszédben nyilvánuljanak meg azok a magyar szakemberek, akik „járják Afrikát”, akik terepmunkáik, kutatásaik, és egyéb gazdasági, diplomáciai, civil tevékenységük révén megismerték az afrikai kultúrákat, és folyamatosan kerülnek egyre közelebb az afrikaiakhoz. Ők tudják hitelesen megosztani a nagyközönséggel Afrika múltját, jelenét és jövőjét. Ez utóbbi pedig nem csupán a bajokról és problémákról szól! Megszámíthatatlan lehetőségről is!

A kötet szerzői és a szerkesztők meg vannak győződve arról, hogy a 21. század nagyban Afrika évszázada lesz: a fejlődés különféle lehetőségeivel, és természetesen az átalakulás számos kihívásának megválaszolási kényszerével. E folyamatban Magyarország, mint az Európai Unió tagja, és mint az évszázadok során több, világviszonylatban mérvadó Afrika-kutatót (pl.: Magyar Lászlót, Almásy Lászlót, Torday Emilt) felvonultató közép-európai ország is ki kell, hogy vegye a részét (természetesen a megfelelő mértékben – hiszen naivitás lenne azt gondolni, hogy Afrika külpolitikai prioritássá válhat hazánk számára).

Az ismeretterjesztéssel együtt szükség van arra, hogy a magyar társadalom képessé váljon „Afrika befogadására” és jobb megértésére – ezzel együtt egy általános tudattágítás, ráeszmélés következhet be: ráeszmélés a fejlődő térségek, a Dél országaiiban zajló folyamatok jellegzetességeire és az átalakulások mibenlétére. Nem utolsó sorban pedig mindez hozzájárul a magyar fejlesztési politika finomhangolásához, az EU Fejlesztési Politikájában való hathatós és visszaható magyar szerepvállalás megalapozásához – többek között azzal, hogy a jelenleginél sokkal több lehetőség nyílik civil szervezetek, oktatási intézmények, a gazdasági élet szereplőinek számára, hogy afrikaiakkal együttműködjenek, közös fejlesztési projekteket valósítsanak meg – természetesen mindenki épülésére.

A kötet négy nagy fejezetre tagolódik: az első rész az állam és államiság kérdéskörét járja körül, a második afrikai identitási problémákat, valamint konfliktusokat taglal, a harmadik hagyományokkal és az átalakulás antropológiai megközelítésével foglalkozik, számos konkrét térségbeli példát felvonultatva; a negyedik végül nyelvi és irodalmi reprezentációkat és elképzeléseket mutat be egészen modern nyelvpolitikai megfontolásokig. (A szerkesztők Előszava alapján)

TARTALOM

I. Fejezet: Állam és államiság Afrikában

Tarrósy István: Politikaielméletek és módszertanok a mai afrikai problémák megértéséhez

Benkes Mihály: Az afrikai államiság természete és a nemzetközi rendszer

Csizmadia Sándor: Az afrikai államhatároktól a határtalan Afrikáig

Búr Gábor: Államkudarcok Afrikában

Szabó Loránd: A Kongói Demokratikus Köztársaság feldarabolódásának félelme

Patty Petra: A tunéziai fejlődési modell sajátosságai

II. Fejezet: Afrikai identitások, afrikai konfliktusok

Tadesse Eyassu (Etiópia): Politikai hatalom és nemzeti identitás Afrika Szarván

Stephen Langole (Uganda): A Nílus, mint a konfliktusok megoldásának potenciális elősegítője

Besenyő János: Hagyomány vagy újkori találmány? A gyermekkatnáság

Szliman, Ahmed: Nyugat-Szahara: egy megoldatlan geopolitikai konfliktus

Senghore, Aboubacar Abdullah (Gambia): Demokratikus kormányzás és sajtósza-
badság Gambiában – Egy emberi jogi szempontból

Suha György: Janus-arcú nemzetközi segélyezés

III. Fejezet: Tradíció és átalakulás

Fekete Mária: Gondolatok a *Bölcső* körül

Biernaczky Szilárd: Szungyata, avagy a Mali Birodalom alapításának története. Egy nyugat-afrikai hőseposz térben és időben

Vityi Dorottya: Edo világkép – Hiedelmek, rítusok és a művészet összefonódása egy nyugat-afrikai népcsoporton belül

Tesfay Sába: Az átalakulás állapota – Tárgyi homogenizálódás Eritreában

Mayer Lajos: Állam Afrika Szarván

Jasper Kata: Núbiai valóság színpadon – Turizmus, autenticitás, sztereotípiák egy Nílus-parti faluban

IV. Fejezet: Nyelv, nyelvpolitikák és irodalmi reprezentációk

Varga Róbert: Nyelv, politika, nyelvpolitika: az 1990-es évek nyelvi egységesítő törekvései Algériában

Gúti Erika: A Dél-Afrikai Köztársaság nyelvpolitikájának tanulságai

Kármán Marianna: Nigériai írók a joruba hagyományok vonzásában. Az afrikai iro-
dalomtörténet-írói szemlélet megújításának szükségszerűsége

Illés Zoltán: Abū l-Qāsim aš-Šābbī, Tunézia nemzeti költője

ÚTKERESŐK**(Kubassek János monográfiája)**

2008 *Útkeresők: magyar utazók és földrajzi felfedezők*, felvételeket készítette: Kleb Attila et al.; közrem. Magyar Földrajzi Múzeum, Budapest, Kossuth, 199 old. (Benyovszky Móric: 20–23, Magyar László: 132–139, Teleki Sámuel: 140–149, Torday Emil: 150–155, Almásy László: 156–163, Kittenberger Kálmán: 164–169, Sáska László: 170–175. old.)

Kubassek János, társaságunk tagja, az Érdi Földrajzi Múzeum igazgatója, bár érdeklődése messze Afrikán túlterjed, újabb szép munkával gazdagította afrikanisztikai munkásságát. Az *Útkeresők* gazdag áttekintését adja Afrika mellett a korai magyar utazóknak, továbbá az Ázsiát, Óceániát és Afrikát megjáró magyar felfedezőknek, jelentős expedícióknak (összesen 48 kutatói név szerepel kötetben).

A névsort nyilván jelentősen lehetett volna bővíteni, de nem az volt a cél, hogy lexikonszerűen a teljes magyar utazási irodalom feltárására kerüljön sor (bár talán

például Lóczy Lajost, a mindmáig egyik legjobb Kína-könyv szerzőjét hiányoljuk: lásd: – *A Khinai Birodalom természeti viszonyainak és országainak leírása*, 1886). Sokkal inkább az volt, hogy a legkiemelkedőbb, legismertebb figurák bemutatásával, gazdag illusztrációs anyag mozgósításával olyan szép, színes albumot létrehozni, amely az elmúlt két évtized során, az utazási irodalom, az Európák kívüli világok iránti, megkopni látszó érdeklődést ismét megteremtse, vagy legalábbis hozzájáruljon ennek az érdeklődésnek az újjáteremtéséhez. Ne feledjük, a rendszerváltozás (1989) előtt mind a Kossuth, mind a Táncsics adott ki a témakörben sorozatot, és kiemelkedett a Gondolat Kiadó *Világjárók* sorozata, amely becslésünk szerint a 100. kötettszámot is jóval meghaladta, és igen sok értékes, klasszikus munkát, földrajzi és népismereti szempontból szakkönyv–tankönyvnek is beillő munkát adott az olvasók kezébe.

A kötet jellegéből következően nem kimerítő összefoglalásokat, hanem csak ízelítőket foglal magába. A szerző dicséretére legyen mondva, hogy ennek ellenére igyekszik a témakör minden oldalára bizonyos fényt vetni. Így az utazások lírája és a földrajzi vonatkozások mellett nem feledkezik a növény- és állatvilág felvillantásáról, sőt itt-ott népismereti vagyis néprajzi–etnológiai mozzanatok is beilleszt a szöveganyagba. Vagyis az Afrikai vonatkozású bemutatásokra rátérve, mondjuk sem Magyar László, sem Torday esetében nem feledkezik meg a helybéli szokások leírásainak felvillantásáról, sem pl. Torday kiterjedt népművészeti gyűjteményének jelentőségéről. Talán a Torday-fejezet, úgy érezzük, kissé soványra sikeredett, hiszen, lényegében a legnagyobb magyar Afrika-kutatóról van szó. Persze a jeles terepmunkás könyvei, írásai nagyjából nem útleírások, még kevésbé földrajzi vonatkozások feltárásai, sokkal inkább a terepen talált hagyományos kultúra feltárára töreksenek, és így a kötet profiljába egy határon túl nem illettek bele.

Talán még egyetlen megjegyzés: jó lett volna, ha sikerül Magyar, Teleki, Torday és Almásy mellett a többiek (Benyovszky, illetve Kittenberger és Sáska) afrikai utazási célpontjait kivetíteni az Afrika-fejezet élén található térképre. (Ennek vélhetően technikai akadályai voltak, különösen az igen sok helyen megforduló utóbbi két utazó esetében.)

Összefoglalóan megállapíthatjuk, hogy ha valaki betekintést akar nyerni a magyar utazási irodalom világából, és ehhez lexikálisan pontos, megbízható és jól nyomon követhető összefoglalást akar kézbe venni, annak mindenképpen ajánlható a Kossuth Kiadó szokásos gondosságával elkészített és igen szép kiállítású, mondhatnák a témához méltó album. Aki pedig érzékkel bír a vizuális megjelenítés tekintetében is, annak pedig a mű különösen ajánlható, mivel abban igen jó minőségű, ritka vagy mindmáig sosem közölt illusztrációk találhatók, ezúttal is dicsérve a szerző magas szakmai felkészültségét.

Biernaczký Szilárd

NAGYENYEDTŐL AZ EGYENLÍTŐIG

Nem tudjuk, vajon elért-e az alábbi információ tagjainkhoz, ezért tudatjuk minden érdeklődő kollégánkkal, barátunkkal, hogy a híres magyar arushai orvosdoktornak, Sáska Lászlónak azokból a feljegyzéseiből, amelyek nem fértek bele nagysikerű könyve, az *Életem Afrika* című önéletrajzába (1969), Györfi Dénes egy kötetre valót válogatott jó tíz évvel ezelőtt (2001, Kolozsvár, Tinivár Kiadó, 174 old.). A szerkesztő egyébként megállapítja: a fekete földrész magyar természettudományi kutatói közül senki sem töltött annyi időt Afrikában, mint Sáska doktor: közel fél évszázadot! Számos gyűjtő utat tett Abesszíniában, Szomáliában, Kenyában, Ugandában, Kongóban és Tanganyikában. Gyűjteményeivel megajándékozta a világ nagy múzeumaikat, hagyatékát – csaknem egy mázsa súlyban – 1988-ban a Magyar Földrajzi Múzeumnak küldte haza.

Az arushai orvos, akit a bennszülöttek már-már Kelet-Afrika szerte ismertek, becsülték s messze földről is eljöttek hozzá, mert a rákkutatásban is jeleskedett – írja Cseke Gábor újságíró egy interneten hozzáférhető összefoglalásban – szorgalmasan írt, lejegyzett minden gondolatot, benyomást, élményt. Az olasz megszállás nyomorúsága elől 1937-ben sikerült Tanganyikába áttelepülnie, ahol a Meru vulkán tövében elterülő Arusha városában talált végső menedéket. Itt teljesedett ki orvosi és kutatói tevékenysége. A két világháború között tudósításait, afrikai leveleit rendre közölték a korabeli lapok: a *Magyar Vadászújság*, a *Természettudományi Közlöny*, az *Enyedi Hírlap*. ...orvosi szakmája keretében évtizedeket szentelt a malária és a rák gyógyításának. Rákellenes kutatótevékenységéért az Angol Királyi Rákkutató Intézet levelező tagjává választotta.

A maláriától a rákig c. könyvét saját költségén adta ki, fél évszázados munkássága elismeréseként a Semmelweis Orvostudományi Egyetem jubileumi Arany diplomával tüntette ki 1970-ben. 1972-ben a Román Orvostudományi Akadémia látta vendégül Romániában és Erdélyben. Özvegye, barátai, ismerősei segítségével 60 perces dokumentumfilm is készült dr. Sáska életéről 1997-ben (*Életem Afrika – Dr. Sáska László nyomdokain*), amelyben az ismertető szövege szerint „megelevenednek a híres Afrika-kutató és orvos életének színhelyei”. A film forgatókönyvét Xántus János tanár fia írta... (összeállította: B. Sz.)

DOSSZIÉ**LISTOWEL Judit**

(1903–2003)

„Több mint hetven éves írói pályafutása során, a magyar író és újságíró, Judith Listowel nemzetközi szinten folytatott hadjáratot a Kelet-Európában és Afrikában létező elnyomás ellen. Kítüntetésnek vette, hogy mind a náci Németországban, mind a kommunista Magyarországon feketelistára tették, miközben az 1920-as évektől Angliában élt, de mindvégig megmaradt heves lelkületű magyar hazafinak.” – közölte a *Times* (2003. július 30.) a százéves születésnapját még megünneplő, majd néhány nap múlva elhunyt „hazánk-asszonyáról” (1903. július 12. – 2003. július 15.)

Listowel Judit (Judith de Marffy-Mantuano) Rómában született arisztokrata családból. Édesapja, Márffy-Mantuano Rezső (Raoul de Marffy-Mantuano) az első olyan magyar diplomatának számít, aki hazáját külföldön képviselte, még az Osztrák-Magyar Monarchia színeiben. Középiskoláit Budapesten végezte, ezután közgazdaságtant hallgatott, majd egy ösztöndíjat elnyerve a londoni School of Economics-on folytatott tanulmányokat. Politikai újságíró szeretett volna lenni, de mivel abban az időben még ez nem tekintették (nem fogadták el) női foglalkozásnak Angliában, így 1929 és 1940 között két magyarországi napilap (*Nemzeti Újság*, *Pester Lloyd*) külföldi levelezőjeként tevékenykedett.

1933-ban férjhez ment az 5. Listowel grófhoz (earl), aki munkáspárti politikusként csinált karriert, nem sokkal később Attlee kabinetjét szolgálta. A házasság azonban nem volt sikeres. Billy Listowel szocialista volt és ateista, és bizonytalan modorú. A felesége viszont konzervatív és mélyen katolikus, gyors felfogású és harcias. Így aztán 1938 végén szétváltak, Lady Listowel a következő 65 évre egyedül maradt, és mint szabadúszó újságíró tartotta fenn magát.

1932-ben Berlinbe látogatott, ahol interjút készített Dr E. F. S. („Putzi”) Hanfstaengl-el, a náci sajtófőnökkel. A náci gazdaságpolitikát illetően adott válaszok mérhetetlen ostobasága nemzetközi botrányt robbantott ki. Két évvel később férjével együtt Németországba utazott, a koncentrációs táborok megtalálására irányuló missziós küldetésük azonban sikertelen maradt. Mindemellett mindketten felkerültek annak a 2860 brit állampolgárnak a fekete listájára (*Die Sonderfahndungsliste GB*), akiket a németek Anglia elfoglalása után azonnal börtönbe vetettek volna.

Házassága első éveiben férjével bejárta a világot. Ennek élményeit írta meg *This I Have Seen* című 1943-ban megjelent nagysikerű könyvében.

1936-ban Amerikába ment egy előadás sorozat megtartására. A háború kitörésekor ápolónőnek jelentkezett, majd 1942-től a Tájékoztatási Minisztérium, utóbb a Védelmi Minisztérium (Ministry of Information, Ministry of Defence) előadói állománya (lecture staff) tagjaként, mint polgári előadó, működött. Rendszeresen tartott előadásokat a szárazföldi haderő és a tengerészet katonáinak. Felettesei szerint a legjobb előadók közé tartozott.

Listowel Juditot igen megviselte az a tény, hogy Magyarország és a környező országok kommunista elnyomás alá kerültek. 1944 októberében a lengyel Ian Kowalewski ezredessel együttműködve indította el az *East Europe and Soviet Russia* c. heti kiadványt, amelynek célja a Szovjet Oroszországra és a hatalmi övezetébe tartozó országokra vonatkozó valós tények közreadása volt. A lap neve 1950-ben *East Europe and Soviet Russia*-ra, 1954-ben *Soviet Orbit*-ra változott. A jó tíz éven át megjelentetett lapot 41 országba juttatták el annak idején. Eközben évtizedes harcot folytatott „hazánk asszonya” Magyarországon ragadt bátyja, Tamás és három gyereke kijuttatásáért. Az utolsó fiú, Péter Bulganyin és Hruscsov 1956. áprilisi angliai látogatása idején kerülhetett végre ki Londonba.

A háború után Listowel Judit az ENSZ-nél szorgalmazta a magyar nép élelmi-szer-és ruházati ellátását. 1956-ban Ausztriába utazott, november 4-én becsempészte magát az országba, ahonnan csak kalandos körülmények között tudott néhány nap múlva kijutni.

1961-ben meghívást kapott az akkori Tanganyikába, és arra kérték, hogy írja meg az ország „fél-hivatalos” (semi-official) történetét. A könyv (*The Making of Tanganyika*) 1965-ben jelent meg, és optimisztikus látásmódot sugall a gyarmatosítás kötelékeiből felszabadult afrikai országok jövőjéről. A következő 25 év során jelentős időt töltött Afrika különféle országaiban (újságcikkeinek bibliográfiája egyelőre elérhetetlen). 1970-re erősen csalódottá vált a hozzá-nem-értés és a korrupció okán, amelyet a földrészen megtapasztalt.

1973-ban az Irish University Press felkérte egy Idi Amin tábornokról, Uganda elnökéről szóló életrajz megírására (*Idi Amin*, 1973, Dublin). A kötetbe bekerültek olyan még 1965-ből, az ugandai parlamentből származó állítások, amelyek miatt Milton Obote akkori elnök és társai Londonban beperelték. Mivel az ugandai ismerős személyek félelmükben nem vállalták, hogy a rágalmakkal szemben Juditot

megvédjék, így kénytelen volt a felelősséget elvállalni. A bíróság 70.000 font kártérítést ítélt meg, ami ellen természetesen fellebbezett. Végül bíróságon kívül az összeg töredékében egyezett meg Obotéval és társaival.

Listowel Judit már a hatvanas években hazajárt. Később, a hetvenes-nyolcvanas években bizonyos kapcsolatot is tartott a hazai afrikanistákkal, így jelen sorok írójával is. Ebben az időszakban született *The Other Livingstone* (1974) című kötete, amely számunkra három afrikai témájú könyve közül kétségkívül a legfontosabb, és amely lényegében egy Magyar Lászlót is középpontba állító monográfia. A cím magyarázatául a szerző annak idején elmondta számomra, az volt a célja, hogy az Angliában legtöbbször becsült 19. századi felfedező és néprajzi feltáró, Livingstone mellé emelje a külföldi, főleg az angol nyelven olvasó nagyközönség számára a 19. század nagy magyar utazóját és terepmunkását, vagyis ilyen módon igyekezett irányítani a figyelmet keltetni.

A háború után évtizedekben sokat dolgozott a *The Tablet*, a *The Listener*, a *The Statist* című lapoknak, de írt más újságoknak és az angol rádióknak is. Utolsó könyve, amely Rudolf trónörökös tragédiáját próbálja körüljárni, ugyancsak sikert aratott. Ugyanakkor élénken szorgalmazta Magyar László egykor magyarul és németül is megjelent nagy könyvének (*Délafrikai utazásai 1849–57. években*, szerk. Hunfalvy János, Pest, Emich Gusztáv nyomtatása) angol nyelvű kiadását. Többek között Krikszán László volt ebben partnere és támogatója. Nagy kár, hogy az Akadémiai Kiadónál zajló tárgyalások végül is a szakmai lektorok kifogásai folytán (kritikai kiadás volna szükséges, de ahhoz be kellene azonosítani az egykor használt helyneveket, és az nem megoldható stb.) megakadt.

1980 után már nem foglalkozott afrikai témákkal. Ismét a kelet-európai országok sorsa, az átalakulás folyamata érdekelt. Többször járt Lengyelországban is.

Élete utolsó éveiben rendszeresen látogatta a Hurlingham Clubot, úszott és bridgezett. Néhány nappal halála előtt, a 100. születésnapját egy kis pezsgővel és tojaji borral ünnepelte meg. Házasságából született egyetlen leánya, akit lényegében egyedül nevelt fel, Lady Deirdre Curteis előbb 7. Lord Grantley felesége volt, majd annak halála után Ian Curteis íróval kötött házasságot.

Biernaczky Szilárd

ARCHÍVUM

MAGYAR AFRIKANISZTIKA – VÁLOGATOTT BIBLIOGRÁFIA (2000-2010)

analitikus feldolgozás

A következő számunkban folytatjuk vagy kiegészítjük!

összeállította: Biernaczky Szilárd

BALÁZS Judit

- 2000 A növekedés korlátai. Afrikai gazdasági viszonyok a 19. században, *Gazdaság és Társadalom*, 3–4. sz., 188–196. old.

BIERNACZKY János †

- 2002 *Frobenius-kommentárok*. Megjegyzések Leo Frobenius 1933-ban megjelent *Kulturgeschichte Afrikas* című műve magyar fordításához, Budapest, Mundus Magyar Egyetemi Kiadó, 189 old.
- 2006 Monserrat Palau-Marti: A teremtésképzet változatai, Dieterlen, Germaine: Amma Boy, in: Guman István: *Dogon mitológia és csillagászat*, Mundus Magyar Egyetemi Kiadó, 142–148, 156–161. old. (fordítás)
- 2007 „A ténykutatás fanatikusa...” Frobenius műveinek tudományos háttéréről, *Néprajzi Látóhatár*, XVI, 1–2, 143–163 old. (posztumusz)
- 2010 Frobenius és a néprajz (két tanulmány), *Afrikakutatás 2005–2008*, kb. 31 old. (előkészületben)
- 2010 Iyay Kimoni: *A fekete afrikai irodalom sorsa avagy egy kultúra problematikus jellege* (fordítás), *Afrikakutatás 2005–2008*, 24 old. (előkészületben)
- 2010 Neumann, Wolfgang: Die Berber. Vielfalt und Einheit einer Alten nordafrikanischen Kultur, 1983, *Afrikakutatás 2005–2008*, kb. 6 old. (könyvism.) (előkészületben)
- 2010 Dehon, Claire L.: Le Roman camerounais d’expression française, 1989, *Afrikakutatás 2005*, kb. 8 old. (könyvism.) (előkészületben)

BIERNACZKY Szilárd

- 2001 Vázlat a szongai irodalomról, *Korunk* (Kolozsvár), 12, 4, április, 47–55. old.
- 2002 Mítoszok és mesék a hagyományos afrikai közösségek életében, *Valóság*, 45, 1, 10–26. old.
- 2002 (szerk. és bev.) BIERNACZKY János: *Frobenius-kommentárok*, Budapest, Mundus Magyar Egyetemi Kiadó, 189 old. (Hagyományos Kultúrák a Mai Afrikában 1)
- 2002 A szerkesztő előszava, in: Biernaczky János: *Frobenius-kommentárok*, Budapest, Mundus Kiadó, 7–25., 167–169. old.
- 2003 A szájhagyományozott történelem kutatása (B. Sz. levélinterjúja Jan Vansinával), *Tabula*, 6, 2, 253–264. old.
- 2006 Afrikai énekes mesék, in: Sebestyén Éva – Szombathy Zoltán – Tarrósy István szerk./ed.: *Harambee*. Tanulmányok Füssi Nagy Géza 60. születésnapjára, Pécs, Publikon Könyvek, 58–79. old.
- 2007 „Ha szárnyaló madarakat látsz valahol...” (Szerelem, erotika, obszcenitás – hagyományos afrikai költői műfajok), *Néprajzi Látóhatár*, 1–2. szám. 167–210. old.
- 2007 Szólások a mindennapi élet és a folklór határán, *Afrika Tanulmányok*, 1, 3, 36–47. old.
- 2008 Shaka dicsérője, *Afrika Tanulmányok*, 2, 1, 55–78. old.
- 2008 Ellenszélben. Füssi Nagy Géza, az Afrika-tudós alakjára emlékezve, *Afrika Tanulmányok*, 2, 2, 106–107 old. (sajtó alatt)
- 2008 A hagyományok és Afrika – ma, *Kültügyi Szemle*, VII. évf., 4. szám, 17–27. old.
- 2008 (m. s.) *Izibongo vagy oriki*. Az afrikai dicsérőének a társadalomban és a történelemben, Budapest, kézirat (az NKA ösztöndíjával, elkészítve és benyújtva), 257 old.

- 2009 Szungyata, avagy a Mali birodalom alapításának története. Egy nyugat-afrikai hőseposz térben is időben, in: Csizmadia Sándor – Tarósy István szerk.: *Afrika Ma – Tradíció, átalakulás, fejlődés*, Pécs, IDResearch Kft./Publikon Kiadó, 237–262. old.
- 2010 Még egyszer Magyar Lászlóról, *Afrika Tanulmányok*, 4, 2, 7 old (előkészületben)
- 2010 Sona dicsérő költészet, *Afrikakutatás 2005–2007*, Budapest, Mundus Kiadó, 46 old. (előkészületben)
- 2010 A hagyományos afrikai kultúra ismerete a magyar–afrikai kapcsolatok rendszerében, in: *Országos Afrikanisztikai Konferencia aktái*, Pécs, 2007. december, 29 old., *Néprajzi Látóhatár* (sajtó alatt)
- 2010 A zulu és kosza imbongi (bárd) tegnap és ma, előadás, ELTE BTK, 12 old, megjelenik: *Diószegi-émlékkötet*.
- 2010 Szájhagyományok és történelem. Utak az afrikai kultúra megértése felé, *Afrika Tanulmányok*, 4, 2, 8 old.
- 2010–2011 Az afrikai irodalomtörténetek irodalomtörténete, *Africana Hungarica*, 3. évf., 1–2. szám, 12 old. (előkészületben)
- 2011 Az énekes mese. Szerepe az egyetemes folklórban és afrikai jelenségformái, *Ethnographia*, kb. 90 old.
- prep. A “New” Bibliography of African Epic, *Research in African Literature* (Bloomington), kb. 58 old.
- prep. Az afrikai népek szájhagyományai. Adalékok az Európán kívüli kultúrák szóművészetének vizsgálatához, Budapest, Mundus Press, kb. 650 old. (Hagyományos Kultúrák a Modern Afrikában 6.)
- prep. *Research in African (Heroic) Epic Poetry* (An Analytical and Annotated Bibliography), Budapest, Mundus Press, kb. 450 old (Hagyományos Kultúrák a Modern Afrikában)
- prep. *Folklór az irodalomban – irodalom a folklórban*. Tanulmányok, kb. 300 old.
- prep. *Perspectives of Research on African Epic (Heroic) Poetry*, kb. 450 old.
- prep. (szerk. BIERNACZKY Jánossal) *Frobenius in Ungarn*, bevezető tanulmány és antológia, Budapest, Mundus Magyar Egyetemi Kiadó, kb. 220. old. (Hagyományos Kultúrák a Modern Afrikában)
- prep. *Afrikai folklór Magyarországon* (bibliográfiával), Budapest, Mundus Magyar Egyetemi Kiadó, kb. 260 old.

BORSOS Balázs

- 2004 Whose Merit Is It Anyway? The Evaluation of Count Teleki and Ritter von Höhnel's Roles in the Teleki Expedition to East Africa in 1887–1888, *Archiv für Völkerkunde* 54., Hrsg. Feest, Christian F. et al., Wien, Freunde der Völkerkunde, 27–47. old.
- 2005 Photos of the Teleki Expedition and the Emergence of Photography in African Field-Studies, *Völkskunde in Rheinland-Pfalz*, 19. évf., 2. sz., 113–135. old.

BÚR Gábor

- 2002 Nemzeti eszmék és folyamatok Afrikában, in: Balogh András – Rostoványi Zsolt – Búr Gábor – Anderle Ádám: *Nemzet és nacionalizmus. Ázsia, Afrika, Latin-Amerika*, szerk.: Balogh András, Budapest, Korona, 289–405. old.
- 2003 A migráció egyes kérdései a 19. századi Brit Birodalomban, in: *Öt kontinens*. Az Új- és Jelenkori Egyetemes Történeti Tanszék tudományos közleményei, Budapest, ELTE, 27–45. old.

- 2004 Az 1905-ös konzervatív-liberális őrsekváltás és a brit gyarmatpolitika változásai Dél-Afrikában, in: Frank Tibor szerk.: *Angliától Nagy-Britanniáig*. Magyar kutatók tanulmányai a brit történelemről, Budapest, Gondolat, 238-255. old.
- 2004 Az egyén és a társadalom viszonya Afrikában, *Acta Humana*. Emberi jogi közlemények, 25, 2. sz., 114-127. old.
- 2004 Ruanda tíz év után, *Magyar Narancs*, 16, 17. sz., április 12.
- 2004 A hererók halálmenete, *Élet és Tudomány*, 59, 19. sz., május 7., 582-584. old.
- 2004 Igazodás bőrszín szerint? A dél-afrikai rendszerváltás sikeréről, *Magyar Narancs*, 16, 33. sz., augusztus 12.
- 2004 Angol-francia antant. Szívélyes egyetértés?, *Élet és Tudomány*, 59, 36. sz., szeptember 3., 1132-1134. old.
- 2005 Dél-Afrika: mentőöv Afrikának?, *Kül-Világ*. A nemzetközi kapcsolatok folyóirata, 2, 1. sz., január, <http://kul-vilag.freeweb.hu/2005/01/bur.html>
- 2005 A XXI. század Afrika évszázada?, *Külgügyi Szemle*, 4, 1-2. sz., 3-11. old.
- 2005 Afrika, in: Vadász Sándor szerk.: *19. századi egyetemes történet*, Budapest, Korona, 789-798. old.
- 2005 Afrika, Délkelet-Ázsia. In: Németh István szerk.: *20. századi egyetemes történet*, Budapest, Osiris, 87-101, 241-272. old.
- 2005 Miért szegény Afrika?, *A Hét* (Marosvásárhely), 3, 35. sz., szeptember 1.
- 2005 J. D. Fage, William Tordoff: Afrika története. Könyvismertetés. *Kül-Világ*. A nemzetközi kapcsolatok folyóirata, 2. évf., 4. sz., október, <http://epa.oszk.hu/00000/00039/00007/pdf/k-afrika.pdf>.
- 2006 – Sík Endre: Afrika történetírója, in: Sebestyén Éva – Szombathy Zoltán – Tarrósy István szerk.: *Harambee. Tanulmányok Füssi Nagy Géza 60. születésnapjára*, Publikon Könyvek – ELTE BTK, Afrikanisztikai Oktatási Program, Pécs, 108-115. old.
- 2006 Háborúk Afrikában, *Rubicon*, 2-3. sz., 28-33. old.
- 2006 Gyenge államok és államkudarcok Afrikában, in: Marton Péter szerk.: *Államok és államkudarcok a globalizálódó világban*, Budapest, Külgügyi Intézet, 194-211. old.
- 2006 Колониальная политика Габсбургской империи, in: *Судьба двух империй. Российская и Австро-Венгерская монархии в историческом развитии от расцвета до крушения* (Ред.: А. Н. Сахаров et al.), Москва, 209-219. old.
- 2007 Az 1904-es entente cordiale, a gyarmatügyi kiegyezés, *Grotius*, 1. évf., január, <http://www.grotius.hu/publ/displ.asp?id=IYLGVZ>
- 2007 – Dél-Afrika. Az elszigeteltségtől a regionális hatalmi státuszig, *Afrika Tanulmányok* (Pécs), 1. évf., 1. sz., 59-69. old.
- 2007 – Endre Sík and the traditions of African Studies in Hungary, *Chubu International Review* (Japán), Vol. 2, 155-169. old.
- 2007 Hangarii no Afrika kenkyu (African Scholarship in Hungary, Japanese translation by Yasuo Mizobe), in: *Arena 2007*, Institute of Global Humanics, Chubu University (Japán), 83-96 old.
- 2007 Dél-Afrika 1906-1907-es önkormányzathoz juttatásának historiográfiájához, *Africana Hungarica* (A Magyar Afrika Társaság Folyóirata), 2. évf., 1-2. szám, 45-53. old.
- 2008 Kenya nem lesz Ruanda, *Népszabadság*, január 7.
- 2008 A kenyai zavargások történelmi háttere. Törzsi villongások?, *A Magyar Külgügyi Intézet Hírlevele*, 2. évf., 3. szám., február 7.
- 2008 Választások Afrikában – csak erőszakkal megy? *Nemzet és Biztonság* I. évf., 2008, 3. szám, 13-21. old.

- 2008 The Second Scramble – a második versenyfutás Afrikáért. *Külgügyi Szemle*, VII. évf., 4. szám, 3–15. old.
- 2008 Dél-Afrika első fekete elnöke: Nelson Mandela, *Rubicon*, 19. évf. 9. sz., 62–64. old.
- n. d. Az apartheid Dél-Afrikában. In: RUBICONline, www.rubicon.hu/index.php?page=online_plusz&id=02-53k
- 2009 Vallások Afrikában, *Afrika tanulmányok* (Pécs), 3. évf., 1. sz., 3–21. old
- 2009 (előkészületben) Önkormányzat a dél-afrikai brit gyarmatokon (Az angol liberális politika dilemmája), Budapest, Mundus Kiadó, kb. 150 old. (Hagyományos Kultúrák a Modern Afrikában, 6.)
- 2009 (előkészületben) J. D. Fage – William Tordoff: Afrika története. Osiris, Budapest, 2004, 553 old. (ism), 5 old. (előkészületben: in: *Afrikakutatás 2005–2006*)
- 2009 (előkészületben) *Afrika-történeti tanulmányok*, Budapest, Mundus Magyar Egyetemi Kiadó, kb. 320 old.

DORNBACH Mária

- 2006 (szerk.) *Amerikától Óceániáig. XIX. századi magyar utazók*, utószó: Voigt Vimos, Budapest, Park Könyvkiadó, 534 old. (Magyar László), Teleki Sámuel, Torday, Emil, Jankó János, Almásy László,
- 2006 Mágikus számok. Számszimbolika az afrikubai santeria kultuszban. in: Sebestyén Éva – Szombathy Zoltán – Tarrósy István szerk./ed.: *Harambee. Tanulmányok Füssi Nagy Géza 60. születésnapjára*, Pécs, Publikon Könyvek, 128–134. old.
- 2007 Élet az Antillák gyöngyén. Népek és kultúrák találkozása Kubában, *The Explorer*, III. évfolyam, 1. szám, ... old.
- 2009 *Istenek levesestálban. Az afrikubai santeria*, Budapest, Eötvös József Könyv- és Lapkiadó Bt., 169 old.

FÖLDESSY Edina

- 1999–2000 *Istenek arca* (felelős muzeológus), kiállítás a Néprajzi Múzeumban
- 2000 Afrika-gyűjtemény, in.: *A Néprajzi Múzeum gyűjteményei*, Fejős Zoltán, főszerk., Budapest, Néprajzi Múzeum, 479–509. old.
- 2000 Magrebi esküvő, in.: Fejős Zoltán szerk.: *A megfoghatatlan idő*, Budapest, Osiris, 259–282. old.
- 2001 *Időképek* (Átmeneti rítusok – berber esküvő) kiállítás a Néprajzi Múzeumban.
- 2001 Az átmenet ideje – berber esküvő, in.: Fejős Zoltán szerk.: *Időképek*, katalógus, Budapest, Néprajzi Múzeum, 322–347. old.
- 2001 Oltárkiállítás Düsseldorfban, *Tabula*, 4, 2, 301–310. old.
- 2001 Mamura: das Haus der unsichtbaren Wesen, in.: Hatje Cantz szerk.: *Altäre. Kunst zum Niederknie.*, Düsseldorf, 226–229. old.
- 2002 *Kaméleon*, 2002. október 15. – 2003. január 19., a kiállítást rendezte, a katalógust írta: –, fotó: Robsz László, Budapest, Néprajzi Múzeum, 36 old.
- 2003 La période de asûm à Djerba: la fête des êtres de l'au delà sur terre, *The Arabist. Budapest Studies in Arabic*, 26–27, 145–156. old.
- 2004 Történelem és művészet. Földessy Edina interjúja Szalay Miklóssal, *Tabula*, 7, 1, ... old.
- 2004 Non-European Ethnographical Collections in Central and Eastern Europa, Echo Workshop, Budapest, 26th and 27th March, 1–5. old. (internet)

- 2005 A Torday Gyűjtemény katalógusa, A Magyar Néprajzi Múzeum és Magyar Néprajzi Társaság Anyagi Kultúra Szakosztálya *Cataloghi Musei Ethnographiae – a Néprajzi Múzeum Tárgykatalógusai* c. ülése, október 27., előadás.
- 2007 (szerk.) *Az én gyűjteményem – Maszkok*, Budapest, Néprajzi Múzeum, 24 old.
- 2008 Rajzolt egzotikum, in: Fejős Zoltán – Pusztai Bertalan szerk.: *Az egzotikum*, Budapest – Szeged, Néprajzi Múzeum – SZTE Kommunikáció és Médiatudományi Tanszék, ...–... old.

FÜSSI NAGY Géza †

- 2001 Nairobi szelek (kelet-afrikai utazások), *Élet és Tudomány* (Budapest), LV. évf., 18. sz., május 4., 551–554. old.
- 2002 Allah jatatánjától a pax islamicáig (az iszlám Fekete-Afrikában), *Élet és Tudomány* (Budapest), LVI. évf., 3. sz., 75–78. old.
- 2002 Eltűnő afrikai életmód: Szamburuk, *Élet és Tudomány* (Budapest), LVI. évf., 13. sz., 851–855. old.
- 2003 Nyelvújítás Fekete-Afrikában, in: GECSŐ Tamás szerk.: *Természetes nyelvek – mesterséges nyelvek*, Budapest, Tinta Kiadó, 33–40. old.
- 2003 Pálinkólát hoztatok? Magyar iskola Afrikában, *Élet és Tudomány* (Budapest), LVII. évf., 51–52. sz., december 19., 1914–1917. old.
- 2006 *Szuahéli nyelvkönyv. Szövegmintákkal és szószedettel*, második javított és bővített kiadás, Debrecen, Debreceni Egyetem Kossuth Egyetemi Kiadó, 306 old.
- 2005 Határtalan szakrális tér: Fekete Afrika, *Korunk* (Kolozsvár), 2. szám, február, 36–45. old.
- 2005 Az etnikai konfliktusok történeti háttere (Nagy tavak vidéke, Afrika: Ruanda, Burundi, Uganda, Kongó), *Korunk*, 8. szám, augusztus, ...–... old.
- 2007 Varázslók és varázslatok Fekete-Afrikában, *Africana Hungarica*, 2. évf., 1–2. szám, 97–119. old.
- 2007 Klasszikus suahéli lírai költemények a 19. századból, *Africana Hungarica*, 2. évf., 1–2. szám, 239–247. old.
- 2007 Gianni Giansanti: Eltűnő Afrika (Vanishing Africa) (ism.), *Africana Hungarica*, 2. évf., 1–2. szám, 252–254. old.
- 2010 *Etnokulturális folyamatok Kelet-Afrikában. Össze gyűjtött tanulmányok*, Budapest, Afrikai Kutatási és Kiadási Program – Mundus Magyar Egyetemi Kiadó, kb. 440 old. (előkészületben)
- n. d. (Kecskeméti Kingával) *Szuahéli nyelvleckék*, Magyar Afrika Társaság – ELTE BTK Afrikanisztikai Oktatási Program, Budapest, 31 old.
- m. s. *Processes of Ethnic Integration in East Africa (Swahili, Mijikenda, Chagga, Kalenjin)*, 19 old. + 8 térkép.

GÖRÖG(-KARÁDY) Veronika

- 2000 A válogatós leány bambara–malinke meséje, in: *Folklorisztika 2000-ben. Folklor – Irodalom – Szemiótika*. Tanulmányok Voigt Vilmos 60. születésnapjára, 1. kötet, Budapest, ELTE Folklore Tanszék, 113–133. old.
- 2001 (szerk., Seydou, Christiane-val) *La Fille Difficile. Un conte-type africaine*, Paris, CNRS Editions, 488. old.
- 2001 Introduction, in Görög Karady, Veronika – Seydou, Christiane szerk.: *La Fille Difficile. Un conte-type africaine*, Paris, CNRS Editions, 7–20. old.
- 2001 *La Fille Difficile bambara-malinke*, in Görög Karady, Veronika – Seydou, Christiane szerk.: *La Fille Difficile. Un conte-type africaine*, Paris, CNRS Editions, 81–108. old.

- 2001 Halál, mint bűn és bűnhődés a nyugat-afrikai bambara–malinke mesékben, in: Pócs Éva szerk.: *Lélek, halál, túlvilág*, Budapest, Balassi Kiadó, 449–457. old.
- 2002 Eros in the Family, in: Hoppál Mihály – Csonak-Takács Eszter szerk.: *Eris in Folklore*, Budapest, Akadémiai Kiadó – European Folklore Institute, 223–240. old.
- 2002 L’arbre comme instrument de justice dans les contes africains, *Ethnographica et Folkloristica Carpathica*, 12–13 (Bartha Elek – Veikko Anttonen szerk.), Debrecen – Turku, 281–291. old.
- 2004 Miért uralkodnak a feketék a fehérek felett?, in: Borsos Balázs – Szarvas Zs. – Vargyas Gábor szerk.: *Fehéren, feketén Varsánytól Rititig*. Tanulmányok Sárkány Mihály tiszteletére, Budapest, L’Harmattan, 217–238. old.
- 2005 Ha szüleitek meghaltak, nénétek lesz apátok, anyátok... A fivér–nővér viszony a bambara mesékben, in: Csörsz Rumen István szerk.: *Mindenek gyűjtemény*. Tanulmányok Küllös Imola 60. születésnapjára, 273–288. old. (Artes Populares 21)
- 2006 Éva gyermekei és az egyenlőtlenség eredete. Mesék, teremtéstörténetek, etnoszemiótikai elemzések (Afrika, Európa), Budapest, L’Harmattan, 429 old.
- 2006 Éva gyermekei és az egyenlőtlenség eredete. in: *Éva gyermekei és az egyenlőtlenség eredete*. Mesék, teremtéstörténetek, etnoszemiótikai elemzések (Afrika, Európa), Budapest, L’Harmattan, 9–25. old.
- 2006 Miért uralkodnak a fehérek a feketék felett? Fekete-afrikai eredettörténetek, in: *Éva gyermekei és az egyenlőtlenség eredete*. Mesék, teremtéstörténetek, etnoszemiótikai elemzések (Afrika, Európa), Budapest, L’Harmattan, 27–49. old.
- 2006 Feketék és fehérek Fekete-Afrikában és az Egyesült Államokban, in: *Éva gyermekei és az egyenlőtlenség eredete*. Mesék, teremtéstörténetek, etnoszemiótikai elemzések (Afrika, Európa), Budapest, L’Harmattan, 51–69. old.
- 2006 Az apa törvénye. Szülői tekintély és házasság a bambara és malinké mesékben, in: *Éva gyermekei és az egyenlőtlenség eredete*. Mesék, teremtéstörténetek, etnoszemiótikai elemzések (Afrika, Európa), Budapest, L’Harmattan, 285–302. old.
- 2006 A megvetett feleség, in: *Éva gyermekei és az egyenlőtlenség eredete*. Mesék, teremtéstörténetek, etnoszemiótikai elemzések (Afrika, Európa), Budapest, L’Harmattan, 303–313. old.
- 2006 Női identitás és ambivalencia. Az életmentő és a halált osztó anya, in: *Éva gyermekei és az egyenlőtlenség eredete*. Mesék, teremtéstörténetek, etnoszemiótikai elemzések (Afrika, Európa), Budapest, L’Harmattan, 315–338. old.
- 2006 A valógatós lány, in: *Éva gyermekei és az egyenlőtlenség eredete*. Mesék, teremtéstörténetek, etnoszemiótikai elemzések (Afrika, Európa), Budapest, L’Harmattan, 339–361. old.
- 2006 A fivér–nővér viszony a bambara–malinké mesékben. Vérségi és házassági kötelékek, in: *Éva gyermekei és az egyenlőtlenség eredete*. Mesék, teremtéstörténetek, etnoszemiótikai elemzések (Afrika, Európa), Budapest, L’Harmattan, 363–376. old.
- 2006 Bűn és büntetés a bambara-malinké mesékben, in: *Éva gyermekei és az egyenlőtlenség eredete*. Mesék, teremtéstörténetek, etnoszemiótikai elemzések (Afrika, Európa), Budapest, L’Harmattan, 377–404. old.

KECSKÉSI Mária (München)

- 2000/A Lucian Scherman und die Missionsbenediktiner von St. Ottilien. Zur Geschichte der Afrikasammlung des Münchner Museums für Völkerkunde *Münchner Beiträge zur Völkerkunde* (München), 6, 235–241. old.
- 2000/B Afrika-Ausstellungen in München – ein Rückblick, in: Röhreke, Alexander szerk./ed.: *Mundus Africanus. Festschrift für Karl-Ferdinand Schädler zum 70. Geburtstag*, Rahden, Westf., Verlag Maire Leidorf GmbH, 81–99. old.

- 2007 *Die Matengo in Südwest-Tansania*, München, Verlag des Staatlichen Museums für Völkerkunde München, 380 old. (Münchner Beiträge zur Völkerkunde München, Beiheft 3,)

KICSINDI Edina

- 2003 „Szegény kis feketéim...” Czimmermann István és Menyhárh László missziós tevékenységének hatása a magyar Afrika-kép alakulásának szempontjából, *Világtörténet*, 2003, 2., ősz-tél, 79–92. old.
- 2006 „Scramble for Africa”: Livingstone és a portugálok, in: Szommer Gábor – Szabó Loránd – Ölbei Tamás – Wilhelm Zoltán szerk.: *Anyországok és volt gyarmataik* 2., Pécs, Tudományegyetem Bölcsészkar, 105–116. old.
- 2006 Esettanulmány 1853-ból: Beecher-Stowe, Ira Aldridge és a „magyar média”, in: Sebestyén Éva – Szombathy Zoltán – Tarrósy István szerk.: *Harambee. Tanulmányok Fiússi Nagy Géza születésnapjára*, Pécs – Budapest, Publikon Könyvek – ELTE BTK Afrikanisztikai Oktatási Program, 2006, 220–228. old.

KOVÁCS Máté

- 2001–2010 (szerk.) OCPA News (electronic information bulletin of the Observatory of Cultural Policies in Africa), editor, OCPA, Maputo, 234 issues published since July 2001,
<http://ocpa.irmo.hr/activities/newsletter/index-en.html>
- 2004 (Aleksandra Imogen Ivir-rel) Observatory of Cultural Policies in Africa, Zagreb, OCPA and Culturelink, ISSN/ISBN:ISSN 133269200, accessible also at
http://ocpa.irmo.hr/about/Draft_OCPA_Project_Document-en.pdf
- 2005 Training of Cultural Development Personnel in Africa, Regional Report, OCPA, Maputo, 2005, 32 old. (research document)
- 2006 The Cultural Diversity in African Cultural Policies – from the Pan African Manifesto (1969) to the Cultural Charter for the Renaissance of Africa (2006), for the Human and Social Science Research Centre, Pretoria, 27 old. (research document)
- 2006 Az Afrikai reneszánsz és a kultúra, in: *Harambee*, Pécs, ELTE BTK Afrikanisztikai Oktatási Program – Publikon Kiadó, 242–254. old.
- 2006 OCPA: Cultural Policies: Plan of Action and Medium Term strategy for 2006 – 2010, Maputo, OCPA, 42 old.
- 2006 Cultural Change and Networks in Africa', in: Dynamics of Communication, *New Ways and New Actors*, 371–380. old.
- 2007 (szerk.), Compendium of Reference Documents of Cultural Policies in Africa, Maputo, OCPA, 396 old.
- 2007 Kreatív gazdaság és a szegénység felszámolása Afrikában: elvek és realitások, in: „Szegénységcsökkentési programok Afrikában – a 10. Európai Fejlesztési Alap forrásainak hasznosítása”, Gödöllő, KÜM-NEFE-GTF 2007-EDF Program Tankönyv, 224–233 old.
- 2008 Creative economy and poverty eradication in Africa: principles and realities (2007), in: Ana Carla Fonseca Reis szerk.: „*Creative economy as a development strategy: a view of developing countries*”, São Paulo, Itaú Cultural, 265 old., Olvasható:
http://www.itaucultural.org.br/index.cfm?cd_pagina=2806
- 2007 OCPA/ENCATC/UNESCO Regional Directory of African Training Centres in Cultural Administration and Management (2007):
<http://www.encatc.org/pages/index.php?id=63>
- 2008 A kultúra és fejlődés Afrikában, *Afrika Tanulmányok*, II. évf., 2. szám, 96–98 old.

- 2008 OCPA Guidelines for Designing National Cultural Policies in Africa, Maputo, OCPA, 15 old.
- 2009 Guide pour la formulation et l'évaluation de politiques culturelles nationales en Afrique, Maputo, OCPA, 23 old.
- 2009 (szerk.) Politiques culturelles en Afrique –Recueil de documents de référence, Séries de publications ACERCA, AECID en coopération avec l'OCPA, Madrid, 370 old. Olvasható:
http://www.aecid.es/export/sites/default/web/galerias/programas/Acerca/descargas/Cuadernos_Acerca.pdf
- 2009 (szerk.) Políticas Culturales en África - Compendio de documentos de referencia, Serie de publicaciones de ACERCA, AECID en cooperación con OCPA, Madrid, 370 old. Olvasható:
http://www.aecid.es/export/sites/default/web/galerias/programas/Acerca/descargas/Cuadernos_Acerca_esp.pdf

KRIZSÁN László †

- 2000 A Zambezi-misszió, *Élet és Tudomány*, ápr. 7., 422–424. old.
- 2000 Az inkák földjén, A koncentrált rabszolgakereskedelem, Királylány a feleségem, Afrika titkos történelme, Az út véget ér (Magyar László nyomában I–V.), *Élet és Tudomány*, 29. sz., 902–904, 30. sz., 949–951, 32. sz., 1010–1012, 34. sz., 1074–1076, 39. sz., 1222–1225. old.
- 2001 Afrikai missziók a XIX. század végén, in: Beke Margit szerk.: *Szentjeink és nagyjaink Európa kereszténységéért*, Budapest, ???kiadó, 165–170. old.
- 2001 Magyar László-okmányok forráskritikai vizsgálata, *Vasi Szemle*, 6. sz., 720–729. old.
- 2002 Emlékezés Bendefy Lászlóra halálának 25. évfordulóján, *Vasi Szemle*, 4. sz., 465–468. old.
- 2002 Rab magyarok Afrikában. Üzenet az Óperencián túlról, *Élet és Tudomány*, 45. sz., 103–105. old.
- 2003 Magyar László kongói útinaplójának betűhú szövege, *Vasi Szemle*, 1. sz., 3–20. old.
- 2004 Magyar László hitelesen, I. és II. rész, *Vasi Szemle*, 1. sz., 77–86., 2. sz., 180–191. old.
- 2004 Czimermann István és a nyungve írásbeliség, *Földrajzi Múzeumi Tanulmányok*, 13, 13–18. old.
- 2005 *A sivatag titkait kutatta*. Almásy Lászlóról, Vasszilvágy, Magyar Nyugat Könyvkiadó, 101 old.

KUBASSEK János

- 2000 Almásy László – Ausztria szülötte, Magyarország fia – A Szahara felfedező utazója – in: Székely Szabó Zoltán szerk.: *A magyarság szolgálatában 7*, Bécs, Európa-Club évkönyv, ...–... old.
- 2006 Torday Emil utazásai és tudományos tevékenysége a Kongó-medencében, in: Sebestyén Éva – Szombathy Zoltán – Tarrósy István szerk.: *Harambee*. Tanulmányok Füssi Nagy Géza 60. születésnapjára, 254–277. old.
- 2008 *Útkeresők: magyar utazók és földrajzi felfedezők*, felvételeket kész. Kleb Attila et al. közrem., Magyar Földrajzi Múzeum, Budapest, Kossuth, 199 old. (Magyar László, Torday Emil és mások)

KUN Tibor

- 2000 Juminer, ...; Kateb, Yacine; Laye, Camara; Négritude; Oyono Mbia, F, Magyar Nagylexikon, Budapest, Kiadó???, old.

- 2000 A madagaszkári felkelés (1947), *Klió*, 9. évf., 1. sz., 131–134. old.
- 2000 Afrika új történelme (histoire Générale de l’Afrique, UNESCO) (ism.), *Klió*, 9. évf., 2. sz., 18–27. old.
- 2000 Baccard, André: Francia Szomáli Part története (ism.), *Klió*, 9. évf., 2. sz., 41–43. old.
- 2000 Calchi Novati, Gianpaolo: Függetlenségi háború és iszlám fundamentalizmus Algériában (ism.), *Klió*, 9. évf., 2. sz., 154–159. old.
- 2000 Adalékok a rabszolgaság történetéhez (az Académie des Sciences d’Outre-Mer kiadása) (ism.), *Klió*, 9. évf., 3. sz., 86–89. old.
- 2000 Betti, Claudio Mario: Gyarmatosítás és hittérítés Kelet-Afrikában. (ism.), *Klió*, 9. évf., 3. sz., 101–105. old.
- 2000 Európa Césaire és Senghor gondolatvilágában, *Valóság*, 43. évf., 4. szám, 95–102. old.
- 2000 Afrika – Európa: történelmi kapcsolatok a két földrész között (ism.), *Valóság*, 43. évf., 11. sz., 95–101. old.
- 2001 Blancpain, Francois: Haiti és az amerikaiak (ism.), *Klió*, 10. évf., 1. sz., 98–100. old.
- 2001 Turco, Alessio: Afro-amerikaiak az USA kulturális és társadalmi életében (ism.), *Klió*, 10. évf., 3. sz., 99–104. old.
- 2001 Arcella, Luciano: Afrika az “ígéret földje” és az afro-amerikaiak (ism.), *Klió*, 10. évf., 3. sz., 105–107. old.
- 2001 Kateb, Yacine: Nedzsma, avagy a költemény, avagy a kés (fordítás), *Ezredvég*, 2. sz., ... old.
- 2002 Ghezzi, Carla: Africa és Olaszország kapcsolatai (XIX–XX. század), *Klió*, 11. évf., 1. sz., 102–105. old.
- 2002 A francia–marokkói együttműködés (Tayeb Habi: Réflexions sur les relations franco-marocaines, Gondolatok a francia–marokkói kapcsolatokról), *Klió*, 11. évf., 2. sz., 85–90. old.
- 2002 Ronde, André: Franciaország katonapolitikája Fekete-Afrikában (1960–1990), *Klió*, 11. évf., 3. sz., 138–140. old.
- 2002 Zartman, I. William: A Clinton-adminisztráció Fekete Afrika politikája, *Klió*, 11. évf., 3. sz., 141–145. old.
- 2002 Blanc, Thomas L.: Közép- és Dél-Afrika: Háborúk és gazdasági válságok a XX–XXI. század fordulóján, *Klió*, 11. évf., 3. sz., 146–152. old.
- 2002 Depestre, René: Singer varrógép (fordítás), *Ezredvég*, 11. sz., 51–52. old.
- 2002 Léopold Sédar Senghor, 1906–2001. (megemlékezés halála alkalmából), *Valóság*, 45. évf., 2. sz., 96–98. old.
- 2002 A gondolkodás útjai, *Valóság*, 45. évf., 5. szám, 99–105. old.
- 2002 Ali Moussa Iye: Somalitude (fordítás), *Magyar Lettre Internationale*, nyár, 45. szám, ... old.
- 2003 A Földközi-tenger – a sokoldalú modernitás, *Valóság*, 47. évf., 4. szám, 96–102. old.
- 2003 Amad’zo, Yves Ekoné: Az Afrikai Egység Szervezettől az Afrikai Unióig, *Klió*, 12. évf., 3. szám, 173–178. old.
- 2004 Messautti, Pier Giorgio: Adalékok Líbia és Kelet-Afrika olasz gyarmai területeinek történetéhez, *Klió*, 13. évf., 1. szám, 130–132. old.
- 2004 Nemo, Jean: Gyarmati tudományok és tudományos együttműködés a Dél országai-val, *Klió*, 13. évf., 1. szám, 146–150. old.
- 2004 Ferro, M.: A gyarmatosítás fekete könyve, *Klió*, 13. évf., 2. szám, 41–48. old.
- 2004 Labonca, N.: Az olasz „Tenegrentúl”, *Klió*, 13. évf., 2. szám, 55–62. old.

- 2004 Salvaing, Bernard: Afrikai muzulmánok a gyarmatokról, *Klió*, 13. évf., 3. szám, 169–171. old.
- 2005 Crouzet, Étienne: Madagaszkár a háború alatt, *Klió*, 14. évf., 1. szám, 142–143. old.
- 2005 David, Philippe: Néger falvak és szenegáli jelenlét Európában, *Klió*, 14. évf., 3. szám, 131–133. old.
- 2005 Betekintés a francia nyelvű afrikai mozi jelenébe, *Valóság*, 48 évf., 4. szám, 95–108. old.
- 2006 Lélek és költészet Léopold Senghor gondolatvilágában, *Ezredvég*, 16. évf., 1. szám, 75–87. old.
- 2006 Három fekete-afrikai film (Betekintés a francia nyelvű mozi jelenébe), *Ezredvég*, 16. évf., 2. szám, 73–80. old.
- 2006 Hébert, J. C. – Vérisz, P.: A Madagaszkári Nemzeti Művészeti, Irodalmi és Tudományos Akadémia századik évfordulója, *Klió*, 15. évf., 3. szám, 189–193. old.
- 2008 Martin, Jean – Hubert, Jean et al.: Savorgnan de Brazza és a francia gyarmatosítás, *Klió*, 17. évf., 2. szám, 106–108. old.
- 2008 Angarde, Jacques – Blanquer, Roland et al.: Marokkó és Lyautey, *Klió*, 17. évf., 4. szám, 114–117. old.
- 2009 Írások a frankofón afrikai irodalomról, Budapest. Mundus Magyar Egyetemi Kiadó, kb. 250 old. (Hagyományos Kultúrák a Modern Afrikában 9) (előkészületben)
- m. s. *Afrikai és antillai hagyományok Aimé Césaire műveiben* (tanulmány, kézirat, 30 gépelt old.
- m. s. *A gyarmatosítást és a modernizációt kísérő társadalmi válságjelek ábrázolása a 20. századi francia nyelvű afrikai irodalmakban* (tanulmány), kézirat, 14 gépelt old.
- m. s. *Európa Aimé Césaire és Léopold Sédar Senghor gondolatvilágában* (tanulmány), kézirat, 34 gépelt old.
- m. s. *A francia nyelv és a magrebi francia nyelvű irodalom. A magrebi irodalom fogalma és határai* (tanulmány), 16 gépelt old.
- m. s. *Néger irodalom – elit irodalom* (tanulmány), kézirat, 43 gépelt old.
- m. s. *Frankofón antológia* (fordítások), kézirat.

LUGOSI Győző

- 2004 Benyovszky – Madagaszkár– 2004. Széljegyzetek Benyovszky Móric madagaszkári naplójának első nyomtatott kiadásához, kb. 20 old., Európai Expanzió Önálló Program honlapja (ELTE BTK, 1088 Budapest, Múzeum krt. 4. C. ép.)
- 2004 Benyovszky – Madagaszkár, *BUKSZ*, 16, 4, 307-316. old. (lásd előbb)
- 2007 *Rizsföldeim határa a tenger*. Államszerveződés Madagaszkáron a gyarmati uralom előtt, Budapest, L'Harmattan, ... old.

PÓCS Tamás

- 2000–1998 Bryophyte diversity along the Eastern Arc., *J. East African Nat.Hist.* 87, 75–84. old.
- 2000 *Aphanolejeunea*, in: Schumacker, R. – Váňa, J.: *Identification keys to the liverworts and hornworts of Europe and Macaronesia. (Distribution and status)*, Documents de la Station scientifique des Hautes-Fagnes, 31, 39–40. old.
- 2000 (Hodgetts, N. – O'Shea, B.-al) Sub-Saharan Africa. Biodiversity, centres of diversity, and endemism, in: Hällingback, T. – Hodgetts, N. szerk.: *Status Survey and Conservation Action Plan for Bryophytes. Mosses, Liverworts and Hornworts*. Gland, IUCN, 31–34. old.

- 2000 Renauldia lycopodioides Bizot ex Pócs. Status: Endangered (EN) (B1, 2c,d), in: Hällingback, T. – Hodgetts, N. szerk.: *Status Survey and Conservation Action Plan for Bryophytes. Mosses, Liverworts and Hornworts*, Gland, IUCN, 34.
- 2001 Cololejeunea attilana sp. nov. from Tanzania (East African Bryophytes, XVII.), in: Salamon-Albert, É. szerk.: *Magyar Botanikai Kutatások az Ezredfordulón. Tanulmányok Borhidi Attila 70. születésnapja tiszteletére*, Pécs, PTE Növénytani tanszék, 127–133. old.
- 2001 East African Bryophytes, XVI. New taxa of Lejeuneoideae (Lejeuneaceae) collected by Patricia Geissler in Manongarivo Special Reserve, NW Madagascar, *Candollea* 56, 1, 69–78. old.
- 2001 (Váňa, J.-bel) A new species of *Amphicephalozia* (Hepaticae) from Madagascar, *Polish Botanical Journal*, 46, 2, 145–150. old.
- 2002 (Sass-Gyarmati, A.-val) A second species of *Symbiezidium* from Africa, *Cryptogamie, Bryologie* 23, 1, 31–39. old.
- 2002 (Müller, F.-el) Contribution to the hepatic flora of Rodrigues (East African islands), *Trop. Bryology* 22, 107–113. old.
- 2002 East African Bryophytes XVIII. Two new Lejeuneaceae (Hepaticae) from the Aberdare Mountains (Kenya), *Polish Bot. J.* 47, 1, 11–20. old.
- 2002 (Geissler, P.†-vel) Chapter 3. The bryophytes collected in the Réserve Spéciale de Monongarivo, Madagascar, in Gautier, L. – Goodman, S. M. szerk.: *Inventaire Floristique et Faunistique de la Réserve Spéciale de Manongarivo (NW Madagascar)*, Boissiera 59, 41–76. old.
- 2003 (Chuah-Petiot, M. S. D.-vel) East African Bryophytes XIX. A contribution to the bryoflora of Kenya, *Acta Botanica Hungarica* 45, 53–64. old.
- 2003 (Molnár, I. – Orbán, S. – Sass-Gyarmati – A., Lehoczki, E. – Dulai, S. el) Photosynthetic responses of *Mastigophora diclados* (Brid. ex Web.) Nees ecotypes to excess light in consequence of their microhabitats in Réunion Island: a fluorescences induction study, *Acta Acad. Paed. Agriensis*, Nov. Ser., Sect. Biol. 24, 215–233. old.
- 2003 (Dulai, S. – Orbán, S. – Lehoczki, E. – Molnár, I.-vel) The photosynthesis-ecophysiological characterisation of an indigenous (*Cyathea glauca* Bory) and an introduced (*Psidium cattleianum* Sabine) plant species in Réunion Island, *Acta Acad. Paed. Agriensis*, Nov. Ser., Sect. Biol. 23, 155–162. old.
- 2004 (Sabovljević, M. – Puche, F. – Segarra, J. G. M. – Gimeno, C. – Kürschner, H.-val) *Crossidium laxefilamentosum* Frey & Kürschner, new to Europe and to North Africa, *J. Bryol.* 26, 113–124. old.
- 2004 New or little known epiphyllous liverworts, XI. *Otolejeunea subana* sp. nov. from Madagascar, *Acta Bot. Acad. Paed. Agriensis*, Nov. Ser., Sect. Biol. 25, 49–57. old.
- 2004 (Lindner, M. – Heinrichs, J.-vel) On the occurrence of *Plagiochila stricta* on Madagascar, new to Africa, *J. Hattori Botanical Lab.* 96, 261–271. old.
- 2005 East African Bryophytes, XV. The occurrence of *Bryum laevigatum* (Bryaceae, Bryophyta) in Africa, *Polish Bot. Journal* 49, 2, 117–121. old.
- 2005 Ahonen, I., Sass-Gyarmati, A. & T. Pócs (2005): Molecular, morphological and taxonomic evaluation of the *Ptychanthus striatus* (Lejeuneaceae, Marchantiophyta) complex, *Acta Botanica Hungarica* 47, 3–4, 226–246. old.
- 2005 Activities in tropical bryology at the Eszterházy College, Eger, Hungary (EGR) during 2004–2005, *The Bryological Times* 116, 6. old.

- 2006 (Sass-Gyarmati, A.-val) New or little known epiphyllous liverworts, XII. *Archilejeunea helenae* Pócs & Gyarmati, sp. nova, *Cryptogamie, Bryologie* 37, 1, 103–109. old.
- 2006 East African Bryophytes, XX. Observations on some Calypogeiaceae, *Acta Bot. Acad. Paed. Agriensis*, Nov. Ser., Sect. Biol. 25, 29–35. old.
- 2006 East African Bryophytes. XXI. Two new species of *Telaranea*, sect. *Tenuifoliae* and records on *Amazoopsis* from the Indian Ocean Islands, *Acta Botanica Hungarica* 48, 1–2, 105–124. old.
- 2006 (Seaward, M. R. D. – Ellis, L. T. – Wigginton, M. J.-vel) Bryophyte flora of the Chagos Archipelago, *Journal of Bryology* 28, 11–19. old.
- 2006 East African Bryophytes, XXII. Two new species, *Plagiochila artsii* and *Plagiochila hiroshiana* (Plagiochilaceae, Marchantiophyta), *J. Hattori Bot. Lab.* 100, 333–350. old.
- 2006 (Schäfer-Verwimp, A.-val) East African Bryophytes, XXIII. Three new species of *Diplasiolejeunea* (Lejeuneaceae, Jungermanniopsida) from Madagascar, *Cryptogamie, Bryologie* 27, 4, 439–452. old.

RÉGI Tamás

- 2001 Nomád Gazdaság Kelet-Afrikában, *Korunk*, harmadik folyam, XII/4, április, 20–31. old.
- 2001 A kő, a krokodil és az antropológus: Kutatóúton Kelet-Afrika nomádjai között, *Földgömb* (A Magyar Földrajzi Társaság Folyóirata), XIX. évf., 4. szám, ...–... old.
- 2001 Az antropológus és a fényképezőgép. A lélekrabló, *Fotóművészet*, 44. évf., 1–2. szám.
- 2001 Kenyérharc, *HVG*, XXIII. évf., 3. szám, ...–... old.
- 2001 „Nem felejtettük el Afrikát”. Interjú Nagy Tiborral, az USA etiópiai nagykövetével, *Népszabadság*, július 24.
- 2003 „A többiek mind a városban laknak” Észak-kenyai nomadizmus a XXI. században, Szakdolgozat, Miskolc, Miskolci Egyetem, Kulturális és Vizuális Antropológia Tanszék, ... old.
- 2004 Egy lapon egy napon. Gyakorlat és elmélet kapcsolata Kelet-afrikai terepmunkámban, *Anthropolis* 1 évf., 1 szám, ...–... old.
- 2004 „Ezen túl már csak turkane férfiakat fogunk látni”, In: Dömötör Bea – A. Gergely András – Kemény Márton szerk.: *Motogoria. Tanulmányok Sárkány Mihály születésnapjára*, Budapest, MTA Politikai Tudományok Intézete/Könyv Kiadó – ELTE Kulturális Antropológia Szakcsoport, 236–242. old.
- 2004 A szociálintropológia nyújtja a legvilágosabb perspektívát. Interjú a 60 esztendő Sárkány Mihállyal, *Anthropolis*, 1 évf., 1 szám, ...–... old.
- 2004 Az antropológia jövője, a jövő antropológiája, *Anthropolis*, 1. évf., 1 szám, ...–... old.
- 2004 Afrikai terepmunkáim néhány érdemi módszertani tapasztalata, *Kisebbségkutatás*, 13. évf., 3. szám, ...–... old.
- 2004 Filmezés és antropológia, *Fotóművészet*, szeptember, 47. évf., 3–4. szám, ... –... old.
- 2004 Livingstone nyomában. Egy magyar expedíció kultúrantropológiai eredményeiből, *Élet és Tudomány*, LIX. évf., 23. szám, ...–... old.
- 2004 A sivatag szellemei, *HVG*, XXVI. évf., 35. szám, ...–... old.
- 2004 Fél Élet. V. S. Naipaul (könyvrecenzió), *Magyar Hírlap*, július 3.
- 2004 Terítéken Afrika, *Magyar Hírlap*, július 24.

- 2005 Interjú Chris Hann brit szociálantropológussal, *Anthropolis* 2. évf., 1–2. szám, ...–... old.
- 2005 Rituális folyamatok rejtett jelentései, *Anthropolis*, 2. évf., 1–2. szám, ...–... old.
- 2005 Észak-kenyai nomadizmus a 21. században. Paló példája, *Tabula*, 15. szám, 8/1, 71–90. old.
- 2005 Poros tófenék – Botswanai meglepetések, *Népszabadság*, október 31.
- 2005 Az isteni hegy, *Népszabadság*, október 3.
- 2005 Mennydörgő füstölés, *Népszabadság*, szeptember 12.
- 2005 Homo Oeconomicus Africanus, *A hét*, szeptember 1.
- 2005 Épített hagyomány Gozó szigetén, *Magyar Hírlap*, július 12.
- 2005 Nagyotmondók, *168 Óra Közéleti Hetilap*, július 7.
- 2005 Az afrikai esély, *Magyar Hírlap*, május 19.
- 2006 *Egyiptom*, Budapest, Tábla és Penna Könyvkiadó, 208 old.
- 2006 *Nomádok között Kelet-Afrikában*, Budapest, Anthropolis, 246 old.
- 2006 Etiópia egzotikus madara, *Népszabadság*, június 26.
- 2006 Fókák és pingvinek között Dél-Afrikában, *Népszabadság*, május 8.
- 2006 Szájtátás Kenyában, *Népszabadság*, március 20.
- 2006 A fűszerszigetek sava-borsa, *Népszabadság*, február 20.
- 2006 Vulkánok és tavak Tanzániában, *Népszabadság*, január 9.
- 2007 Az obskúr kamera mögött, *Magyar Lettre Internationale* 65, Nyár, 41–46. old.
- 2007 A magyar Afrika-kutatás tudománytörténetének története, *Africana Hungarica*, 2. évf., 1–2. szám, ...–... old.
- 2007 Left Objects, The Backward Flow of Materials in the East-African Safari Culture, In: *Things that Move: The Material World of Tourism and Travel Centre for Tourism and Cultural Change*, Leeds.
- 2007 Hagymány és eredetiség Kelet-Afrikában In: Wilhelm G. szerk.: *Hagymány és eredetiség*, Budapest, Néprajzi Múzeum, ...–... old. (Tabula könyvek 8.)
- 2007 Csiszolatlan gyémántok, Interjú Erdélyi Lajos fotótörténész-fotóművésszel, *Afrika Tanulmányok*, ... évf., 3. szám, 57–61. old.,
- 2007 Vadászok és vadászók. Vadászskultúra és gyarmatosítás a XX. század első felében Kelet-Afrikában, *BUKSZ*, 19. évf., 2. szám, Nyár, ...–... old.
- 2007 Javaslatok a magyar szervezetek Afrika-politikájának kialakításához, *Africana Hungarica*, 2. évf., 1–2. szám, ...–... old.
- 2009 Mursi Duelling, in: <http://www.mursi.org/pdf/duelling-by-tamas.pdf>

SÁRKÁNY Mihály

- 2001 Körbe forog a kerék, avagy mivel játszanak a kelet-afrikai gyermekek, *Kultúra és Közösség* (Budapest), III. folyam, V. évfolyam, 2000. ápr. – 2001. jan., 109–118. old.
- 2001 Eine Twa-Keramik, in: Nagy Ilona – Verebélyi Kincső szerk.: *Folklore in 2000. Voces amicorum Guilhelmo Voigt sexagenario*, Budapest, Loránd Eötvös University of Sciences, 473–483. old.
- 2001 Az elmolók. Egy etnikum reorganizációja a Turkana-tó mellett, *Népi Kultúra – Népi Társadalom*, 20, 301–315. old.
- 2001 – Kávé és földtulajdon a kikujuknál, in: Hála József – Szarvas Zsuzsa – Szilágyi Miklós szerk/ed.: *Számadó. Tanulmányok Paládi-Kovács Attila tiszteletére*, Budapest, MTA Néprajzi Kutatóintézet, 171–177. old.
- 2002 Landbesitz bei den Kikuyu: Kontinuität und Wandel, in: Reichenbach, Anke – Saige, Christine – Streck, Bernhard Hrsg.: *Wirtschaften. Festschrift zum 65.*

- Geburtstag von Wolfgang Liedtke, Gehren, Escher Verlag, 146–153. old. (Veröffentlichungen des Instituts für Ethnologie der Universität Leipzig, Reihe: Ethnographie, Band 2).
- 2003 Jankay Tibor etnológiai gyűjteménye. Ethnological Collection of Tibor Jankay. Ethnologische Sammlung von Tibor Jankay. Etnologická Zbierka Tibora Jankayho, in: Bellák Gábor: *Jankay Tibor*, Békéscsaba, Jankay Tibor közalapítvány, 109–120. old.
- 2005 Emberi botlások és a társadalmi rend helyreálítása – egy rendhagyó kikuju házasság esete, in: Sebestyén Éva – Szombathy Zoltán – Tarrósy István szerk.: *Harambee. Tanulmányok Füssi Nagy Géza 60. születésnapjára*, Pécs, Publikon Könyvek, 330–337. old.
- 2007 A történelem mitikus magyarázata és szóban rögzítése a kikuju hagyományban, in: SZEMERKÉNYI Ágnes szerk.: *Folklór és történelem*, Budapest, Akadémiai Kiadó, 323–335. old.

SEBESTYÉN ÉVA

- 2006 (szerk. Szombathy Zoltánnal és Tarrósy Istvánnal) *Harambee. Tanulmányok Füssi Nagy Géza 60. születésnapjára*, Publikon Könyvek – ELTE BTK Afrikanisztikai Oktatási Program, 1–459. old.
- 2006 Birtoklevelek az ambundu fálvakban. Angola: határjárás, in: Sebestyén Éva – Szombathy Zoltán – Tarrósy István szerk.: *Harambee. Tanulmányok Füssi Nagy Géza 60. születésnapjára*, Publikon Könyvek – ELTE BTK Afrikanisztikai Oktatási Program, 338–348. old.
- 2007 Mi volt Magyar László halálának oka? (Válasz a benguelai hagyatéki irat leveleiben), *Africana Hungarica*, 2. évf., 1–2. sz., 157–184. old.
- 2007 The Provenance of the Texts, The Interplay of Orality and Writing in African History, Portuguese Sources, in: Szombathy Zoltán (Sebestyén Éva közreműködésével): *The History of Bidyini and Kaabu. Two Chronicles in Arabic from Guiana-Bissau*, Piliscsaba, The Avicenna Institute of Middle Eastern Studies, 7–8, 50–53, 58–70. old.
- 2008 *Kaland és kutatás Afrikában. Magyar László életrajza*, Budapest, ELTE Eötvös Kiadó, 288 old.
- 2008 (szerk. és bev.) Magyar László: *Útinaplója és levelei Afrika belsejéből*, közreadja: Sebestyén Éva, Budapest, Balassi Kiadó – Magyar Tudományos Akadémia Könyvtára, 151 old.

SZABÓ Loránd

- 2000 Két Kongó határán. (Adalékok a fásodai incidens hátteréhez), in: Fischer Ferenc – Majoros István – Vonyó József szerk.: *Dél-Európa vonzásában. Tanulmányok Harsányi Iván 70. születésnapjára*, Pécs, University Press, 305–325. old.
- 2000 II. Lipót két országa – kettős élete?, in: Fischer Ferenc – Majoros István – Vonyó József szerk.: *Magyarország a (nagy)hatalmak erőterében. Tanulmányok Ormos Mária 70. születésnapjára*, Pécs, University Press, 569–579. old.
- 2001 Coolies chinois au Congo, in: Bebesi György szerk.: *Specimina Nova Pars Secunda 2001*, Pécs, PTE, 297–310. old.
- 2001 II. Lipót és a Budapesti Értéktőzsde, *Világtörténet*, Új folyam, ősz-tél, 84–94. old.
- 2002 Afrika felosztása? Az 1884–1885-ös berlini Kongó-konferencia, in: Szabó Loránd – Ölbei Tamás – Wilhelm Zoltán szerk.: *Anyorságok és (volt) gyarmataik I.*, Pécs, PTE Afrika – Amerika – Ázsia Universitas Munkacsoport, 85–92. old.

- 2003 Kontinensek Kongója, in: *Mandulavirágzás Tudományos Napok, konferenciakötet, Pécs, 2003. március 3–7. Kapcsolódó kontinensek*, Pécs, PTE, 31–35. old.
- 2004 (Ölbei Tamással és Lilón Domingóval) Los militares y el poder en Asia, África y América Latina. Un estudio comparado, in: Fischer Ferenc – Kozma Gábor – Lilón Domingo szerk.: *Iberoamericana Quinquecclesiensis 2.*, Pécs, PTE Iberoamerikai Központ, 177–202. old.
- 2005 A jávai holland modell és II. Lipót, in: Balogh Tibor – Bayankhuu Batsaikhan – Kiss Katalin – Ulcz Gyula szerk.: *Keleti Kiskönyvtár 2–3.*, Pécs, PTE TTK Földrajzi Intézet, Ázsia Központ, 287–298. old.
- 2005 A 19. századi gyarmatosítás története, in: Bebesi György szerk.: *A hosszú 19. század rövid története*, Pécs, Comenius, 91–110. old.
- 2006 Az imperializmus és Afrika XIX. századi felfedezői, in: Szommer Gábor – Szabó Loránd – Ölbei Tamás – Wilhelm Zoltán szerk.: *Anyországok és (volt) gyarmataik 2.*, Pécs, PTE Afrika – Amerika – Ázsia Universitas Munkacsoport, 117–135. old.

SZALAY Miklós

- 2000 Arte Africana – Coleccao Han Coray 1916–1928 (zusammen mit G. Baselitz, W. Schmalenbach und H. Szeemann), Supplement zu „*African Art from the Han Coray Collection 1916–1928*”, Porto.
- 2001 Art Africà de la Col·leccio Han Coray, 1916–1928 (zusammen mit G. Baselitz), Supplement zu „*African Art from the Han Coray Collection 1916–1928*”, Valencia.
- 2001 *Schön/hässlich. Gegensätze. Afrikanische Kunst aus der Sammlung des Völkerkundemuseums der Universität Zürich*, Zürich.
- 2001 Europäische Avantgarde und afrikanische Aesthetik, in: Schmied-Kowarzik, W. (Hrsg.): *Verstehen und Verständigung. Ethnologie, Xenologie, interkulturelle Philosophie*, Würzburg, 144–152. old.
- 2002 *Der Mond als Schuh. Zeichnungen der San. Zeichnungen und Aquarelle von Diä'kwain, /Han/kass'o, !Nanni, Tamme /Uma und Da*, Zürich (zweisprachig deutsch/englisch).
- Im Druck (előkészületben) The /Xam San in Early Photographic Documents 1871–1911, in: Vossen, R. (Hrsg.): *Khoisan Studies: Multidisciplinary Perspectives* (Quellen zur Khoisan-Forschung/ Research in Khoisan Studies 12).

SZOMBATHY Zoltán

- 2001 Some Notes on Spirit Possession and Islam, in: K. Dévényi – T. Iványi szerk.: Essays in Honour of Alexander Fodor On His Sixtieth Birthday, *The Arabist* 23, 197–210. old.
- 2002 The Social Functions of Genealogy in Muslim Societies, *Studia Islamica* 95, 1–36. old.
- 2003 (fordítás) Jocelyn Murray szerk.: *Az afrikai világ atlasza*. Budapest: Helikon, 2003 [Jocelyn Murray, *Cultural Atlas of Africa*, Oxford: Phaidon, 1981].
- 2003 *The Roots of Arabic Genealogy. A Study in Historical Anthropology*, Piliscsaba, The Avicenna Institute of Middle Eastern Studies, ... old.
- 2003 Egy mandinka krónika Bissau-Guineából, in: Csirkés Ferenc et al. szerk.: *Függő-kert: Orientalisztikai tanulmányok*, Budapest: Argumentum Kiadó, 137–173. old.
- 2004 *Humor és szabadság a középkori arab kultúrában*, Piliscsaba, The Avicenna Institute of Middle Eastern Studies, ... old.
- 2004 'Ridiculing the Learned: Jokes about the Scholarly Class in Medieval Arabic Literature.' *Al-Qantara* 25 (2004), 1, 93–117.

- 2004 A kelet-afrikai nagyvárosi szleng és a kulturális hagyományok, in: Borsos Balázs – Szarvas Zsuzsa – Vargyas Gábor szerk.: *Fehéren, feketén. Varsánytól Ritiniig. Tanulmányok Sárkány Mihály tiszteletére*, Budapest, L'Harmattan, 2. köt., 253–263. old.
- 2005 Some Notes on the Impact of the *Shu'ūbiyya* on Arabic Genealogy, in: Éva Apor – István Ormos szerk.: *Goldziher Memorial Conference*, Budapest, Library of the Hungarian Academy of Sciences, 255–269. old.
- 2005 Some Notes on a Poetic Convention, *Alifbā - Studi Arabo-Islamici e Mediterranei*, 19, 115–125. old.
- 2005 Arab irodalom, in: Pál József szerk.: *Világirodalom*, Budapest: Akadémiai Kiadó, 230–234. old.
- 2005 Egy nyugat-afrikai krónika: Kábu királyság története, in: Csirkés Ferenc et al. szerk.: *Függőkert: Orientalisztikai tanulmányok II*, Budapest, Mondat Kft., 213–229. old.
- 2006 A déli szuahélik: nyelv, kultúra és államok, in: Sebestyén Éva – Szombathy Zoltán – Tarrósy István szerk.: *Harambee: Tanulmányok Füssi Nagy Géza 60. születésnapjára*, Pécs, Publikon Könyvek – ELTE Afrikanisztikai Oktatási Program, 366–382. old.
- 2006 Kultúra, magatartásforma, életszemlélet, *História* 28, 22–24. old.
- 2007 *The History of Bidyini and Kaabu. Two Chronicles in Arabic from Guinea-Bissau*, Piliscsaba, The Avicenna Institute of Middle Eastern Studies, ... old. [in collaboration with Éva Sebestyén].
- 2007 On Wit and Elegance: The Arabic Concept of *Zarf*, in: B. Michalak-Pikulska szerk.: *Proceedings of the 22nd Congress of the UEAI, Cracow, 2004*, Leuven, Peeters, forthcoming.
- 2007 Freedom of Expression and Censorship in Mediaeval Arabic Literature, *Journal of Arabic and Islamic Studies* 7, 1–24. old.
- 2007 Animism, in: *Encyclopaedia of Islam*, 1. köt., 3rd edition, Leiden, Brill, 116–117. old.
- 2007 *Waarabu*: „Arabok” Kelet-Afrikában, *Africana Hungarica* 2, 1–2, 55–76. old.
- 2007 Az iszlám a mai Fekete-Afrikában, in: Tüske László szerk.: *Előadások a mai iszlám világáról*, Piliscsaba, The Avicenna Institute of Middle Eastern Studies, 219–236. old.
- előkészületben Come Hell or High Water: Afterlife as a Poetic Convention in Mediaeval Arabic Literature, *The Arabist*, forthcoming.
- előkészületben Actions Speak Louder than Words: Reactions to Lampoons and Abusive Poetry in Mediaeval Arabic Society, in: Maribel Fierro, Christian Lange szerk.: *Public Violence in Islamic Societies: Power, Discipline, and the Construction of the Public Sphere, 7th–19th Centuries CE*, Leiden, Brill, forthcoming.

TARRÓSY István

- 2000 Polepole, avagy a pörgő egyetemi élet Tanzániában, *Pécsi Campus*, 7. évf., 1. szám, 14. old.
- 2001 Politikai kommunikáció és kultúra Tanzániában és az Egyesült Királyságban, in: Kunszt Márta – Laczkóné Tuka Ágnes szerk.: *Politikatudományi válaszok a XXI. század kihívásaira. VII. Politológus vándorgyűlés*, Pécs, PTE Politikai Tanulmányok Tanszék, 347–353. old.
- 2001 Adós, fizess! Törleszt a Harmadik Világ, *Pécsi Campus*, 7. évf., 6. szám, 15. old.

- 2002 Politikai kommunikáció Tanzániában, in: Szabó Loránd et al. szerk.: *Anyországok és (volt) gyarmataik I.*, Pécs, PTE Afrika–Amerika–Ázsia Universitas Kutató Csoport, 93–102. old.
- 2002 A Tanzániai Szövetségi Köztársaság politikai rendszerének és politikai kultúrájának fejlődése a XX. század második felében, *Köz-Politika*, november, 25–29. old.
- 2002 Polepole, Akuna Matata. Tanzánia a pragu XXI veka, *Gea*, Vol. 2., no. 7, 2–5. old.
- 2002 Media and Political Communication in Tanzania, *SIEN Quarterly*, Vol. 1, no. 2–3, 9–11. old.
- 2002 Introduction to Globalisation – Előadás az AEGEE nemzetközi konferenciáján, Pécs, 2002. szeptember 22.
- 2003 Előre vagy hátra? A 21. századi Tanzania a politikai és gazdasági reformok útján, in: S. Szabó, Péter szerk.: *Pécsi politikai tanulmányok I.*, Pécs, PTE Politikai Tanulmányok Tanszék, 156–172. old.
- 2003 “Recruiting the young political elite: a key to successful transition and functioning democracy. The case of modern Tanzania.” – Előadás a 46th Annual Meeting of the African Studies Association konferencián, Boston, MA, USA, 2003. november 1.
- 2004 Civil Society and Political Power in Modern Tanzania. The Role of NGOs in Recruiting the Youth. Interview with Frateline Kashaga, University of Dar es Salaam, *SIEN Quarterly*, Vol. 3, no. 1–2, 46–49. old.
- 2004 Local Society and Democratization in Modern Tanzania. *Ibadan Journal of the Social Sciences*. Ibadan, Nigeria, Vol. 2, no. 1, September, 107–117. old.
- 2004 Tanzánia és a gazdasági–pénzügyi globalizáció hatásai, in: S. Szabó Péter szerk.: *Pécsi politikai tanulmányok II.*, Pécs, PTE Politikai Tanulmányok Tanszék, 224–235. old.
- 2004 Régiók, kisebbségek és oktatás egy afrikai példán keresztül. Tanzania tegnap és ma. És holnap?, *Kisebbségkutatás*, no. 1., 102–114. old.
- 2004 A civil társadalom kiépülésének lehetőségei Tanzániában – Előadás a *Birodalmak és Gyarmatok* című konferencián, Budapest, szeptember 8.
- 2004 Nyelvpolitika és nemzetépítés Tanzániában a szuahéli és az angol viszonyának tükrében – Előadás a „Nyelvek határok nélkül” című kutatószemináriumon a XII. Frankofón Hét keretében, Pécs, március 19.
- 2005 Past fears – future hopes. An example for regional co-operation outside Europe: From the East African Community to an East African Federation, in: Tarrósy István – Roskogler Gerald szerk.: *Regional Co-operation as Central European Perspective*, Proceedings of the 1st DRC Summer School, Pécs, Europe Centre Pbc, 161–169. old.
- 2005 Tradíciók, törzsek, modern nemzetállam, in: Dömötör Bea – A. Gergely András – Kemény Márton szerk.: *Motogoria. Tanulmányok Sárkány Mihály 60. születésnapjára*, Budapest, MTA Politikai Tudományok Intézete/Könyv Kiadó – ELTE Kulturális Antropológia Szakcsoport, 243–255. old.
- 2005 Zanzibár 2005: a kelet-afrikai biztonság jövőjének záloga – Előadás a *Kontinensek – Globalizáció – Biztonság* című konferencián, Pécs, november 23.
- 2006 (szerk. Sebestyén Évával és Szombathy Zoltánnal) *Harambee*. Tanulmányok Füssi Nagy Géza 60. születésnapjára. Pécs, Publikon Kiadó – ELTE Afrikaisztikai Oktatási program, 459 old.
- 2006 Kelet-afrikai Föderáció: Álom vagy valóság?, in: Sebestyén Éva – Szombathy Zoltán – Tarrósy István szerk.: *Harambee*. Tanulmányok Füssi Nagy Géza 60. születésnapjára. Pécs, Publikon Kiadó – ELTE Afrikaisztikai Oktatási Program, 384–393. old.

- 2006 Az el nem kötelezettek mozgalmak (1955–2005), in: S. Szabó Péter szerk.: *Pécsi politikai tanulmányok III*, Pécs, PTE Politikai Tanulmányok Tanszék, 63–72. old.
- 2006 A globális világrend és az Észak–Dél kontextus, *Politikatudományi Szemle*, XV. évf., 2–3. sz., 169–188. old.
- 2006 Need for non-alignment in our global world? The Non-Aligned Movement Today and Tomorrow, *Croatian International Relations Review*, Vol. XI., No. 40/41., 157–163. old.
- 2006 Kína Afrikára kacsint, MTA Világgazdasági Kutatóintézet VKI, No. 131., www.vki.hu
- 2006 Erősödő kínai jelenlét Afrikában – előadás a *Harambee: Magyar afrikanisták konferenciája* című szakmai rendezvényen, Budapest, ELTE Egyetemi Könyvtár, 2006. december 13.
- 2006 Helyi értékek – globális normák? A formálódó globális világrend hatásai a fejlődő térségekben – Értékek és normák interdiszciplináris megközelítésben című konferencia (5. szekció, Értékek és normák a gazdaságban), Budapest, Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem, szeptember 9.
- 2006 Interregionális együttműködéssel a fejlődésért. A Dél–Dél reláció és a sino-afrikai kapcsolatok jelentősége – A Magyar Politikatudományi Társaság Vándorgyűlése XII., június 24., 4. szekció (A globális kormányzás elmélete és gyakorlata), Eger-Noszvaj.
- 2006 Regional Decentralisation and the African Union – Előadás a *Regional Decentralisation in Central and Eastern Europe* című konferencián, Pécs, május 16.
- 2007 Befolyásos Nők Klubja: Ellen Johnson-Sirleaf, Libéria elnöke, *Afrika Tanulmányok*, I. évf., 3. sz., 63–64. old.
- 2007 Wangari Maathai, 2004-es Nobel-békedíjas környezetvédő, *Afrika Tanulmányok*, I. évf., 2. sz., 77–79. old.
- 2007 Biztonsági kihívások Afrikában, in: Balogh Béla szerk.: *A XXI. század kihívásai: az integrációs szervezetek jelenlegi helyzete*, Budapest, BHKKA Könyvek, 8–14. old.
- 2007 Politikai pártok és a demokratikus átmenet Tanzániában – Előadás az *Országos Afrikanisztikai Konferencián*, MTA PAB Székház, Pécs, december 7.
- 2007 A regionális együttműködés lehetőségei: Kelet-Afrika és Dél-Afrika – Előadás a *Magyarországi Dél-Afrika Egyesület* szimpóziumán, ELTE Bölcsészettudományi Kar, Budapest, november 20.
- 2007 Modern politikai intézmények és Kelet-Afrika – Szemináriumi előadás az ELTE Társadalomtudományi Karán, Budapest, november 14.
- 2007 Kínai jelenlét Afrikában. Erősödő barátság? – Kutatószemináriumi előadás a Külügyminisztérium által támogatott Galilei projekt keretében, Pécs, PTE BTK Politikai Tanulmányok Tanszék, április 18.
- 2008 Befolyásos Nők Klubja: Luisa Diogo, Mozambik miniszterelnöke, *Afrika Tanulmányok*, II. évf., 2. sz., 90–91. old.
- 2008 Africa's global positions in light of non-alignment since 1955, in: Machalík, Tomáš – Záhořík, Jan szerk.: *Viva Africa 2008. Proceedings of the 3rd International Conference on African Studies, Pilzen*, 309–318. old.
- 2008 Sino-afrikai kapcsolatok a világpolitika rendszerében. Kölcsönös hasznok és lehetőségek a 21. században, *Külgügyi Szemle*, 4. szám, 81–93. old.
- 2008 A tanzániai politikai tér alakulása a függetlenségtől napjainkig és az „egypárt szindróma”, in: KÁKAI László szerk.: *Pécsi politikai tanulmányok IV.*, Pécs, PTE Politikai Tanulmányok Tanszék, 137–149. old.

- 2008 „Helyi értékek – globális normák?” A globális világrend hatásai a fejlődő térségekben, in: S. Nagy Katalin – Orbán Annamária szerk.: *Értékek és normák interdiszciplináris megközelítésben*. Budapest, Gondolat Kiadó, 629–636. old.
- 2008 Sino-afrikai kapcsolatok a világpolitika rendszerében – Vitaindító előadás a *Kína Afrikában: ellenség vagy barát?* c. workshopon, Budapest, Magyar Külügyi Intézet, október 22.
- 2008 Africa’s global positions in light of non-alignment since 1955 – Előadás a 3. *Viva Africa* nemzetközi konferencián, Pilzen, április 28.
- 2009 *Modern Tanzánia*, PhD. disszertáció, Pécsi Tudományegyetem, Bölcsészkar, 220 old.
- 2009 Csimpánzok közt szabadon, *Afrika Tanulmányok*. III. évf., 2. sz., 4–13. old.
- 2009 Élet és halál zero zero-ként. Albinó sorsok Kelet-Afrikában, *Afrika Tanulmányok*, III. évf., 1. sz., 56–57. old.
- 2009 Besenyő János: Western Sahara (ism.), *Afrika Tanulmányok*. III. évf. 2. sz. 75. old.
- 2009 Sino-African Partnership and Its Consequences via the Case of Tanzania – Előadás a 3rd *European Conference on African Studies* nemzetközi konferencián, Lipcse, június 6.
- 2009 Afrikai hiedelmek – Egy tanzániai példa: albinó-gyilkosságok – Előadás a *Vallás, politika, identitás* c. konferencián, Pécs, április 3.
- 2009 Lieve Joris: Vissza Kongóba (ism.), *Afrika Tanulmányok*. III. évf. 1. sz. 73–74. old.
- 2010 (szerk. Csizmadia Sándorral) *Afrika ma – Tradíció, átalakulás, fejlődés*. Pécs, Publikon Kiadó, 416 old.

TÖRÖK László

- 2000 Az ókori Egyiptom története, *Magyar Tudomány* 9, 1163–1169. old.
- 2000 (T. Eide, T. Hägg, R. H. Pierce-el) *Fontes Historiae Nubiorum. Textual Sources for the History of the Middle Nile Region IV. Corrigenda and Indices*, Bergen, University of Bergen, 154 old.
- 2000 The Art Historian’s Writing Tablet. At the Exhibition of Classical Antiquities, *BOOKS 10* (Fall-Winter 2000) (megjelent 2001. decemberben), 95–100. old.
- 2001 The Image of the Ordered World in Ancient Nubia, in: D. Kuhn – H. Stahl szerk.: *Die Gegenwart des Altertums. Formen und Funktionen des Altertumsbezugs in den Hochkulturen der Alten Welt*, Heidelberg, 127–146. old.
- 2002 Kinship and Decorum: (Re-)constructing the Meroitic Élite. Der antike Sudan, *Mitteilungen der Sudanarchäologischen Gesellschaft zu Berlin* 13, 60–84. old.
- 2002 *The Image of the Ordered World in Ancient Nubian Art. The Construction of the Kushite Mind (800 BC – 300 AD)*, Leiden – Boston – Köln, E. J. Brill, 525 old. + 44 kép, 30 tábla.
- 2003 El reino de Meroe, 300 a. C. – 350 d. C., in: C. Perez Die szerk.: *Nubia. Los reinos del Nilo en Sudán* [kiállítás katalógusa, Barcelona, Fundación “la Caixa”], Barcelona, 69–75. old.
- 2004 The Kingdom of Kush: Napatan and Meroitic Periods, in: D. A. Welsby – J. R. Anderson szerk.: *Sudan Ancient Treasures. An Exhibition of Recent Discoveries from the Sudan National Museum*, London, The British Museum Press, 132–137. old.
- 2004 Archaism and Innovation in 1st Century BC Meroitic Art: Meroe Temple M 250 Revisited, *Azania. The Journal of the British Institute in Eastern Africa* 39 (megjelent 2005), 203–224. old.
- 2005 *Transfigurations of Hellenism. Aspects of Late Antique Art in Egypt AD 250–700*, Leiden–Boston, E. J. Brill, 400 old. + 180 kép, 37 színes tábla.

- 2005 *After the Pharaohs. Treasures of Coptic Art from Egyptian Collections*, Budapest, Vince Kiadó – Szépművészeti Múzeum, 278 old., ill.
- 2005 *A fáraók után. A kopt művészet kincsei Egyiptomból*, Budapest, Vince Kiadó – Szépművészeti Múzeum, 247 old., ill.
- 2005 (2003) “A Heap of Stones”. Aspects of the Architectural Sculpture from Heracleopolis Magna/Ahnas, *Bulletin de la Société d’Archéologie Copte* 42 (2003) (megjelent 2005), 73–98. old.
- 2005 *Kopt textilek. Válogatás magyarországi magángyűjteményekből. Coptic Textiles from Hungarian Private Collections*, Budapest, Moró, 159 old., ill.
- 2005 Thirty-four Years after “Leda Christiana”. Misery and Splendour of the First Century of Coptic Art History, *Acta ad Archaeologiam et Artium Historiam Pertinentia* 18 (2005) (megj. 2006), 217–251. old.
- 2006 Space, Temple and Society. On the Built Worldview of the Twenty-fifth Dynasty in Nubia, in: I. Caneva – A. Roccati szerk.: *Acta Nubica*, Proceedings of the X International Conference of Nubian Studies, Rome 9–14 September 2002, Roma, 231–238. old.
- 2006 Hellenistic Goods and Ideas in Meroe, in: I. Caneva – A. Roccati szerk.: *Acta Nubica*, Proceedings of the X International Conference of Nubian Studies, Rome 9–14 September 2002, Roma, 467–473. old.
- 2006 The Conversion of City Centres in Fifth-Century Egypt. The Case of the Episcopal Complex at Hermopolis Magna, *Acta Archaeologica Academiae Scientiarum Hungaricae* 57, 247–257. old.
- 2006 Kép és képtisztelet a későantik Egyiptomban, *Classica Mediaevalia Neolatina. Acta conventus diebus undecimo et duodecimo mensis, Maii anno MMIV Debrecini habiti*, Debrecen, 229–240. old.
- 2006 „Még mindig Alexandria ez”. Egy hellénisztikus motívum Egyiptom későantik építészetében, *Ókor. Folyóirat az antik kultúráról* 5, 2, 42–48. old.
- 2006 Vadászó kentaur, in: Czére A. szerk.: *Szépművészeti Múzeum. Remekművek az ókortól napjainkig*, Budapest, 22–23. old.
- 2006 Strzygowski’s Coptic Art, *Acta Historiae Artium* 47, 305–311. old.
- 2007 Augustus Alsó-Núbiában, *Ókor. Folyóirat az antik kultúráról*, 6, 3, 18–31. old.
- 2008 Az alsó-núbiai C-Csoport díszített kerámiája: női háziipar vagy elit reprezentáció?, *Ókor. Folyóirat az antik kultúráról*, 7, 1–2, 71–77. old.
- 2008 From Chiefdom to “Segmentary State”. Meroitic Studies: A Personal View, in: W. Godlewski – A. Lajtar szerk.: *Between the Cataracts*, Proceedings of the 11th Conference for Nubian Studies, Warsaw University, 27 August – 2 September 2006, I. Main Papers. Warsaw, 149–178. old.
- 2008 The Frontier in the Egyptian Myth of the State: A Nubian Perspective, *Acta Arch. Hung.* 59, 225–230. old.
- 2008 The Depiction of the World in a Classic Kerma Mortuary Chapel. in: Szabó Á. – Vargyas P. szerk.: *Cultus deorum. Studia religionum ad historiam I. De oriente antiquo et regione Danuvii praehistorica in memoriam István Tóth*, Pécs, 13–28. old.
- 2008 Magyar ókortörténet a 21. század elején, *Antik Tanulmányok* 52, 127–135. old.
- 2008 *Between Two Worlds: The Frontier Region between Ancient Nubia and Egypt 3700 BC – 500 AD*, Leiden–Boston, Brill, 651 old., 53 ill. (Probleme der Ägyptologie 29)

VOIGT Vilmos

- 2001 Vajda László: Ethnologica. Ausgewählte Aufsätze, *Ethnographia*, 112, 1–2, 272–276. old.
- m. s. (2003) Frobenius hatása Magyarországon, kézirat, 9 old. (megjelenik in: BERNACZKY Szilárd szerk.: *Afrikakutatás 2005*, Az AKKP Évkönyve, valamint német nyelven: *Frobenius in Ungarn*, Budapest, Mundus Magyar Egyetemi Kiadó)
- 2004 *Protocole du Régiment des Volontaire de Benyowszky crée en 1772 (Benyowszky Mór madagaszkári jegyzőkönyve 1772–1776)*, Budapest, Országos Széchényi Könyvtár – Magyar-Madagaszkári Baráti Társaság – Kossuth Kiadó, 478 old. (benne: előszó, 7–9 old., Préface, 13–15. old., Utószó, 419–441, Postface, 447–469. old.)
- 2004 Madagaszkár kétszázharminc évvel ezelőtt – közelről, *Ethnica* 6, 3, 84–96. old.
- 2006 Görög-Karády Veronika: Éva gyermekei és az egyenlőtlenség eredete. Mesék, teremtésmítoszok, etnopszichológiai elemzések, *Ethnographia*, 117, 3, 318–321. old.
- 2007 Maurice Benyowszky and his „Madagascar Protocole” (1772–1776), *Hungarian Studies*, 21, 1–2, 205–238. old.
- 2010 *Today's African Folklore – as Seen from Hungary*. Collected Studies, Budapest, Afrikai Kutatási és Kiadási Program – Mundus Kiadó, kb. 180 old. (előkészületben).
- m. s. Haring, Lee: *Stars and Keys*. Folktales and Creolization in the Indian Ocean, 1–4 old.

VOJNITS András M.

- 2000 *Afrika* (Kontinensről kontinensre sorozat), Budapest, Kossuth, Kiadó, 224. old.
- 2001 Az inséges Szahel, *Természet Búvár* 56, 3, 28–31. old.
- 2001 Azok a csodálatos fák..., *Vadon* 8, 1, 12–15. old.
- 2001 (Hivekovics Ákossal) A Kamerun-hegy árnyékában, *A Földgömb* 19, 1, 42–51. old.
- 2002 *Afrikai levelek*, Budapest, Dénes Natúr Műhely, 160 old.
- 2002 Szilveszter a Csád-tónál, *A Földgömb* 20, 4, 38–49. old.
- 2002 David Livingstone (és a nagy kudu) nyomában, *Nimród Vadászijság* 90, 12, 28–30. old.
- 2002 Mozambik és a Dél-afrikai Köztársaság – David Livingstone nyomában 1., *4x4 Magazin* 7, 8, 12–16. old.
- 2002 Botswana, Zimbabwe és Zambia – David Livingstone nyomában 2., *4x4 Magazin* 7, 9, 12–15. old.
- 2003 Hódít a sivatag – A Szahel-övezet, *Vadon* 10, 5, 20–23. old.
- 2003 A Dakar résztvevői a „sivatagbolond” Almásy László nyomdokain, *4x4 Magazin* 8, 1, 18–23. old.
- 2004 A lovagias orrszarvú – Teleki Sámuel vadásznaplójából, *Magasles* 2, 4, 32–34. old.
- 2004 Halálos, víg torna – Teleki Sámuel vadásznaplójából, *Magasles* 2, 7, 32–34. old.
- 2004 Föld alatti városok – A természetvárok titka, *Süni Magazin* 19, 3, 16–19. old.
- 2004 A tudomány szolgálatában – Teleki Sámuel vadásznaplójából, *Magasles* 2, 9, 40–42. old.
- 2004 Afrikai hegyeink, 64–69. old., Vojnits András: *Zeusz Trónja – A Föld hegysegei*, Budapest, Kossuth Kiadó, 112. old. (Fókuszban a Föld sorozat)
- 2004 A zöld pokol, 18–33. old., in: Vojnits András: *Bolygónk tüdeje – A Föld erdősegei*, Budapest, Kossuth Kiadó, 108 old. (Fókuszban a Föld sorozat) 1990 Zoological Collectings by the Hungarian Scientific Africa Expedition, *Folia ent. hung.* 50, 127–136. old.

- 2005 Teleki Sámuel, az első fotografáló haditudósító, *Foto Mozaik* 8, 6, 60–62. old.
- 2005 Volt egyszer egy Vadkelet – Kalandozás a Szafari-ralli nyomában, *4x4 Magazin* 10, 5, 22–26. old.
- 2006 Nemzeti parkok pro és kontra, in: Sebestyén Éva, Szombathy Zoltán és Tarrósy István szerk.: *Harambee*, Pécs, 422–428. old.
- 2006 Livingstone nyomában – A Zambézitől délre, *Természet Világa* 137, 8, 351–355. old.
- 2007 Elefántokról és elefántvadászokról I., *Intelligens óriások*, *Magasles*, 5, 3, 26–30. old.
- 2007 Elefántokról és elefántvadászokról II., Régmúlt idők vadászai, *Magasles* 5, 4, 32–36. old.
- 2007 A világ vadvédelmi területei I., *Nimród Safari* 1, 1, 34. old.
- 2007 Kruger Nemzeti Park, *Nimród Safari* 1, 1, 35–38. old.
- 2007 Kilimandzsáró, a fénylő hegy, *Nimród Safari* 1, 2, 34–39. old.
- 2007 Élethalálharc – Oroszlán és bivaly, *Nimród Safari* 1, 2, 40–44. old.
- 2007 A Koruptól a Kamerun-hegyig, *Természet Világa* 138, 6, 254–257. old.

ZEMPLÉNI András

- 2000 Exposer le sens. L'objet et le corps au musée anthropologique, *Le Débat*, 108, 96–114. old. (en collaboration avec J. Mercier)
- 2000 Hallgatni tudni kell. A titokról és az etnológus mások életébe való betolakodásáról, *Tabula*, 3, 2, 181–214. old.
- 2003 La politique et le politique: les assemblées secrètes du Poro sénoufo (Nafara, Côte d'Ivoire), in: Détienné Marcel (éd.), *Qui veut prendre la parole?*, Paris, Éditions du Seuil, 107–147. old. (Collection „Genre Humain”)
- 2004 Je vais derrière le village. Le destin du mari visiteur et les uvoirs de la femme dans une société matrilineaire (Senoufo Nafara, Côte d'Ivoire), in Vargyas, Gábor éd.: *Fehéren, feketén*, Tanulmányok Sárkány Mihály tiszteletére, Budapest, L'Harmattan, tome II, 451–474. old.

A MAGYARORSZÁGI AFRIKA-DÉL-AFRIKA TÁRSASÁG ÉS HÍRLEVELE ÁLLANDÓ EGYÜTTMŰKÖDŐ PARTNEREI

- = EÖTVÖS LORÁND TUDOMÁNYEGYETEM, BÖLCSESZKAR ÉS TÖRTÉNETI INTÉZET
- = ELTE BTK ÚJ- ÉS JELENKORI EGYETEMES TÖRTÉNETI TAN-SZÉK
- = AFRIKA KUTATÓKÖZPONT (PÉCSI TUDOMÁNYEGYETEM)
- = AFRIKAI-MAGYAR EGYESÜLET (AHU)
- = MAGYAR KÖZTÁRSASÁGBAN AKKREDITÁLT KONZULI TES-TÜLET (AFRIKAI SZAKCSOPORT)
- = ABABOOK ONLINE KÖNYVÁRUHÁZ

= IDRESEARCH KUTATÁSI ÉS KÉPZÉSI KFT/PUBLIKON KIADÓ
= MUNDUS MAGYAR EGYETEMI KIADÓ
= AFRIKAI KUTATÁSI ÉS KIADÁSI PROGRAM

Szíves köszöntéssel

MAGYARORSZÁGI AFRIKA – DÉL-AFRIKA TÁRSASÁG

Dr. Biernaczky Szilárd PhD.

elnök

telefon: (1) 303–5091 (Mundus Kiadó), e-mail: info@munduspress.hu

Dr. habil Búr Gábor PhD.

főtitkár

telefon: 06-30/243–3189, burgabor@t-online.hu

filename: gép02/madat10/körlevél11.100331.doc